

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۷

جمعه ۱۴۰۰/۱۲/۲۰

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درسه‌را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

سوالات آزمون

پایه یازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد کل سوالات: ۱۵۰	مدت پاسخگویی: ۱۵۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی ۲	۱۵	۱	۱۵	۱۵ دقیقه
۲	عربی، زبان قرآن ۲	۱۵	۱۶	۳۰	۱۵ دقیقه
۳	دین و زندگی ۲	۱۵	۳۱	۴۵	۱۵ دقیقه
۴	زبان انگلیسی ۲	۱۵	۴۶	۶۰	۱۵ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۲	۱۵	۶۱	۷۵	۲۰ دقیقه
۶	علوم و فنون ادبی ۲	۲۰	۷۶	۹۵	۲۰ دقیقه
۷	تاریخ ۲	۱۰	۹۶	۱۰۵	۱۰ دقیقه
۸	جغرافیا ۲	۱۰	۱۰۶	۱۱۵	۱۰ دقیقه
۹	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۱۱۶	۱۲۵	۱۰ دقیقه
۱۰	فلسفه ۱	۱۵	۱۲۶	۱۴۰	۱۵ دقیقه
۱۱	روان‌شناسی	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰ دقیقه

DriQ.com

فارسی

- ۱- در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «آوری - هنر - درای - پایمردی» اشاره شده است؟
 (۱) نبرد - استعداد - پتک - خواهشگری
 (۲) بی‌تردید - شایستگی - ضربه - پادرمیانی
 (۳) جنگاور - لیاقت - جرس - میانجی‌گری
 (۴) بی‌گمان - فضیلت - زنگ کاروان - شفاعت
- ۲- معنی چند واژه در کمانک روبه‌روی آن نادرست نوشته شده است؟
 «فرض (لازم) / محوطه (پهنه) / غو (فریاد) / فایق (چیره) / شمار گرفتن (حساب پس دادن) / دژم (خصم) / خوالیگر (آشپز) / تفرج (تماشا) / چنبر (حلقه) / زشحه (چگه)»
 (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک
- ۳- در کدام بیت، غلط املایی وجود دارد؟
 (۱) عیش ما نیست چو بلبل به بهاران موقوف
 (۲) در دل مور ز تنگی به حقارت منگر
 (۳) می‌کند خنده صوفار، دل از پیکانش
 (۴) ای صبا در حرم زلف چو محرم شده‌ای
- ۴- کدام بیت یادآور نام اثری از «مجد خوافی» است؟
 (۱) دیده هرکه نشد باز در این عبرتگاه
 (۲) گذرد تشنه دیدار تو از روضه خلد
 (۳) دل دشمن به تهی‌دستی ما می‌سوزد
 (۴) رفت در بی‌خبری عهد جوانی، افسوس
- ۵- آرایه مقابل کدام بیت نادرست است؟
 (۱) ترک من بار دیگر راه جفا پیش گرفت
 (۲) دلش از صحبت اصحاب که نیک اندیشند
 (۳) من دل‌سوخته ترکش نکنم گرچه کنون
 (۴) مرگ خود می‌طلبم روز و شب از حق به دعا
- ۶- در کدام بیت هیچ نوع جناسی به کار نرفته است؟
 (۱) به یک کرشمه که بر جان زدی، ز دست شدم
 (۲) از این شراب که یک قطره بیش نیست که تو
 (۳) گاهی ز درد درد هیاهوی می‌زنیم
 (۴) اگر باشی به تخت و تاج محتاج
- ۷- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «جناس - تشخیص - حسن تعلیل - مجاز» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟
 الف) چه گردیدی گره، تخمی پی فردا بکار این جا
 ب) چگونه مار نیچد به گردنت فردا
 ج) رهی دراز تو را پیش پا گذاشته‌اند
 د) ز صدق، صبح نفس زد به آفتاب رسید
 (۱) ب - الف - ج - د (۲) الف - د - ب - ج
 (۳) ب - الف - د - ج (۴) الف - ج - د - ب
- ۸- در همه گزینه‌ها «صفت فاعلی» وجود دارد؛ به جز .....
 (۱) احسنت و زه ای نگار زیبا
 (۲) گوشه چشمی نماند از مردمی در روزگار
 (۳) کنج قفس چو نیک بیندیشی
 (۴) ای باد صبحدم، خبر آشنا بیار
- ۹- در کدام بیت نقش دستوری نخستین واژه بیت، متفاوت است؟
 (۱) دل ار تو خواستی، دادم دل مجروح و جان بر سر
 (۲) خواجه تو را چون ز غلامان شمرد
 (۳) قدم بالای چون سرو تو خم کرده است و این مشکل
 (۴) جهان بر دشمنان بفروش و عشق دوستان بستان

- ۱۰- در همه گزینیه‌ها واژه‌ای به کار رفته که در گذر زمان دچار «تحول معنایی» شده؛ به جز ..... .
- ۱) مبر چیزها را برون ز اعتدال
۲) روزگار حسود بی‌بیاکام
۳) بیاء هم عهد و هم سگند باشیم
۴) هست جسمی کثیف و ظلمانی
- ۱۱- مضمون کدام گزینیه، متفاوت است؟
- ۱) می‌جهند از آه مظلومان سلامت ظالمان
۲) آه مظلومان چه سازد با تو ای بیدادگر؟
۳) چرا آرام یک‌جا در بدن، پیکان نمی‌گیرد؟
۴) مکافات عمل از هیچ کس رشوت نمی‌گیرد
- ۱۲- معنی واژه «یکایک» در کدام گزینیه، متفاوت است؟
- ۱) بزرگان و نیکاخران را بخوانند
۲) یکایک از او بخت برگشته شد
۳) یکایک برآمد ز جای نشست
۴) چو آمد به نزدیک آن ژرف چاه
- ۱۳- بیت زیر با کدام بیت، تناسب معنایی دارد؟
- «نهان گشت آیین فرزندگان
۱) احمقان سرور شده‌ستند و ز بیم
۲) ز بس مدبر دانا و کاردان باشد
۳) هیچ نیارد به جاهلان سر تصدیق
۴) علم دیوانه بی‌خلل نبود
- ۱۴- معنی واژه «سبک» در کدام گزینیه با ابیات زیر، یکسان است؟
- «چو برخواند کاوه، همه محضرش
خروشید کای پامردان دیو
۱) در همه دیده‌ها چو کاه سبک
۲) من چو میزان خدایم در جهان
۳) کنون که کشتی می‌راست بادبان از ابر
۴) کوه را گویم سبک شو هم چو پشم
- ۱۵- کدام گزینیه با رباعی زیر، متناسب است؟
- «از چنبر نفس، رسته بودند آن‌ها
پرواز شدند و پر گشودند به عرش
۱) تا هم چو لاله چشم گشودم در این چمن
۲) آتش کند تمیز ز هم نقد و قلب را
۳) از دل نشد به آب شدن محو، نقش یار
۴) صائب ز تیغ مرگ نلرزد به خویشتن

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة أو إلى العربية من أو المفهوم (۲۰ - ۱۶):

- ۱۶- ﴿الرحمن علم القرآن خلق الإنسان علمه البيان﴾:
- ۱) «خدای بخشاینده که قرآن را به انسان آموزش داد و او را آفرید و نحوه سخن گفتن را بدو آموخت!»
۲) «خداوند بخشاینده، قرآن را آموزش داد، انسان را بیافرید و سخن گفتن را به او تعلیم داد!»
۳) «خداوند بخشاینده، قرآن را یاد داد، خالق انسان است و سخن گفتن را به وی یاد داد!»
۴) «خدای بخشاینده، قرآن را تعلیم داد و انسان را خلق کرد و سخن گفتن را به انسان یاد داد!»
- ۱۷- «العاقل لا یتفکر فی الماضي کثیراً بل یتبصر به لکیلا یحزن علی ما فاتہ!»:
- ۱) خردمند به گذشته زیاد فکر نمی‌کند بلکه از آن عبرت گرفته تا بر آن چه از دستش رفته، اندوهگین نشود!
۲) عاقل خیلی به گذشته‌ها نمی‌اندیشد بلکه با عبرت گرفتن از آن بر آن چه از دستش می‌رود، محزون نمی‌گردد!
۳) عاقل به گذشته نمی‌اندیشد بلکه بسیار از آن عبرت می‌گیرد تا بر آن چه از دست داده، ناراحت نشود!
۴) خردمند به گذشته خیلی فکر نمی‌کند بلکه از آن عبرت می‌گیرد و بر آن چه از دستش می‌رود ناراحت نمی‌شود!

۱۸- عین الخطأ:

(۱) كاد أصحاب الشَّابِّ يُسرعون إلى نجاته! چیزی نمانده بود که یاران جوان به نجاتش بشتابند!
(۲) لا تَنْظُرْ إلى كثرة صومهم و طنطنتهم بالليل و لكن انظرْ إلى صدق حديثهم! به فراوانی روزه و بانگ آرام نیایششان در شب منگر، بلکه به درستی گفتارشان نگاه کن!

(۳) الكذب يظهر في فلتات اللسان و صفحات الوجه! دروغ خودش را در لغزشهای زبان و همه جای چهره نمایان می‌کند!
(۴) المشكاة أداة كان الناس يستخدمونها في المنازل! چراغدان ابزاری است که مردم در خانه‌ها استفاده می‌کردند!

۱۹- «دانشمندی که از دانشش نفع برده شود، بهتر از هزاران عابد است!»؛ عین الصحيح:

(۱) عالم ینفع من علمه خیر من آلاف عبدا!
(۲) العالم ینتفع من علمه خیر من ألف عبدا!
(۳) عالم ینفع بعلمه أفضل من ألف عبدا!
(۴) العالم الذي ینتفع بعلمه أفضل من آلاف عبدا!

۲۰- عین الأنسب للمفهوم: «و عسی أن تکرهوا شیئاً و هو خیر لكم»

(۱) غمناک نباید بود از طعن حسود ای دل / شاید که چو وابینی خیر تو در این باشد
(۲) پس تو را هر غم که پیش آمد ز درد / بر کسی تهمت منه بر خویش گرد
(۳) از خیر محض نکویی ناید / خوش باش که عاقبت نکو خواهد بود
(۴) خویشتن را خیرخواهی خیرخواه خلق باش / زانکه هرگز بد نباشد نفس نیکاندیش را

■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (۲۴ - ۲۱):

«إن الأرض في حالة الدَّوران و الحركة المستمرة لكتِّها غيرمحسوسة لساکني الكرة الأرضية و هذه الحركة لها نوعان: دوران الأرض حول الأرض و دورانها حول الشمس. فالأولى تسبب وجود النهار و الليل و الثانية هي التي تُغَيِّرُ الفصول الأربعة كما تُؤدِّي إلى ظهور فصول متعاكسة بين نصف الكرة الشماليَّة و الجنوبيَّة. و هناك اعتقاد خاطئ بين الناس و هو أن برودة الأرض في فصل الشتاء سببها ابتعاد الأرض عن الشمس و لكن في الحقيقة الأرض في فصل الشتاء تتلقَّى ضوءاً أقل من أشعة الشمس المباشرة (المستقيمة)»

۲۱- عن أيِّ موضوع رئيسي يتكلّم النص؟!

(۱) تَغْيِرُ فصول السنة!
(۲) برودة الجوّ و عللها!
(۳) الشمس و ما تعطينا من الضوء و الحرارة!
(۴) دوران الأرض و حركتها حول نفسها و الشمس!

۲۲- عین الخطأ:

(۱) علة بروز الليل و النهار هي دوران الأرض حول مدار نفسها!
(۲) حينما تدور الأرض حول الشمس تتوقف عن الحركة حول نفسها!
(۳) تتلقَّى الأرض النور في فصل الشتاء بشكل غير مباشر أكثر!
(۴) كل فصل يحدث بسبب حركة الأرض و دورانها حول الشمس!

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۲۳ و ۲۴):

۲۳- «تَغْيِرُ»:

(۱) مضارع - مزيد ثلاثي (مصدره: تغيير) - مجهول / الجملة فعلية
(۲) فعل مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - متعدّد / مع فاعله و الجملة فعلية
(۳) مزيد ثلاثي (بزيادة حرف واحد) - معلوم - للغائبة / فعل و الجملة فعلية
(۴) مزيد ثلاثي (ماضيه على وزن «فعل») - متعدّد / الجملة فعلية

۲۴- «الأولى»:

(۱) مفرد مؤنث - من الأعداد الترتيبية / مبتدأ و الجملة اسمية
(۲) اسم - معرف بآل / مبتدأ و خبره «وجود»
(۳) مؤنث - من الأعداد الترتيبية (مذكرها: الأول) / مبتدأ مع خبره و الجملة اسمية
(۴) مفرد - معرفة / مبتدأ و الجملة اسمية

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۳۰ - ۲۵):

۲۵- عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

(۱) بِمَ يَدْهَبُ الطُّلَّابُ إلى المَدْرَسَةِ في فَصْلِ الشِّتَاءِ!
(۲) بِمُرورِ الزَّمانِ تَحَلَّصَ مِنْ شَرِّ دُنُوبِهِ!
(۳) الصِّدْقُ مَعَ اللَّهِ يَتَجَلَّى بِإِخْلَاصِ الْأَعْمَالِ لَهُ!
(۴) كَادَ الشَّابُّ الكَدَّابُ يَغْرُقُ عِنْدَما كَذَبَ لِلْمَرَّةِ الثَّالِثَةِ!

۲۶- «هناك كلمات دخلت العربية فـ..... أصواتها و أوزانها و ..... بها العرب ..... ألسنتهم!»؛ عین الصحيح للفرغات:

(۱) تَغْيِرَتْ - جَعَلَ - مُنَدِّئٌ
(۲) غَيَّرَتْ - صَمَّ - على أساس
(۳) تَغْيِرَتْ - نَطَقَ - وَفَقاً لـ
(۴) غَيَّرَتْ - إِشْتَقَّ - حَسَبَ

۲۷- «كان أولادي ..... في نهر عمقه قليل!»؛ عین المناسب للفرغ:

(۱) يُضْمَرُونَ
(۲) يُسْبِحُونَ
(۳) يُسَبِّحُونَ
(۴) يُشْبِعُونَ

۲۸- عین النكرة فاعلاً:

(۱) إذا وقف صيد على حية الصحراء تصيده!
(۲) طلب منه موعظة تمنعه عن ارتكاب المعاصي!
(۳) نوع من الأسماك يقفز من الماء بحركة سريعة!
(۴) قال سعدى: مضى الزمان و قلبي يقول إنك تأتي!

۲۹- عین ما فيه الوصف من نوعيه: الاسم و الجملة:

(۱) كان كاظمٌ يظنُّ أنَّ أخاه ذهب إلى زيارة المدن المقدسة!
(۲) لا شكَّ أنَّ العلماء المجديين ينتفعون بالعلوم كثيراً!
(۳) الأمة الإسلامية تتقدم إذا تلتزم بالقوانين الإلهية!
(۴) أثمار فصل الصيف المفيدة نغم نأكلها طازجة و مجففة!

۳۰- عین حرف «ال» يمكن أن يترجم اسم الإشارة:

(۱) لعلَّ هؤلاء التلاميذ يقرؤون دروسهم قبل الامتحان!
(۲) غرسنا شجرة في اليوم الخامس عشر من اسفند، الشجرة تحتاج إلى مراقبة بالغه!
(۳) الصبر صبران: صبر عند المصيبة و صبر على ترك المعصية!
(۴) الله الذي أعطى كل شيء خلقه ثم أصلحه بكل جمال!

دین و زندگی

- ۳۱- تدبیر خداوند در برابر تصمیم حاکمان بنی عباس که در صدد به قتل رساندن مهدی موعود (ع) به محض تولدش بودند، چه بود و غیبت آن امام تا چه زمانی ادامه می یابد؟
- ۱) آخرین ذخیره و حجت خود را از نظرها پنهان کرد. - جامعه انسانی شایستگی بهره‌مندی کامل از امام را پیدا کند.
۲) آخرین ذخیره و حجت خود را از نظرها پنهان کرد. - جامعه اسلامی شایستگی درک ظهور امام را پیدا کند.
۳) پدر امام حسن عسکری (ع) را مأمور محافظت از جان امام مهدی قرار داد. - جامعه اسلامی شایستگی درک ظهور امام را پیدا کند.
۴) پدر امام حسن عسکری (ع) را مأمور محافظت از جان امام مهدی قرار داد. - جامعه انسانی شایستگی بهره‌مندی کامل از امام را پیدا کند.
- ۳۲- ولادت با سعادت حضرت مهدی (عج) در چه سالی از تاریخ هجری قمری رخ داد و ایشان تا چند سالگی در کنار پدر بزرگوار خود زندگی کرد؟
- ۱) ۲۶۰ - نه سالگی
۲) ۲۵۵ - پنج سالگی
۳) ۲۶۰ - پنج سالگی
۴) ۲۵۵ - نه سالگی
- ۳۳- علت اصلی شهادت امامان بزرگوار و عامل اتمام نعمت هدایت به ترتیب کدام است؟
- ۱) مردم تسلیم شده به حاکمان و تارک مبارزه - برگزیدن پیامبران
۲) حاکمان ظالم و غاصب بنی امیه و بنی عباس - برگزیدن پیامبران
۳) حاکمان ظالم و غاصب بنی امیه و بنی عباس - وجود امامان
۴) مردم تسلیم شده به حاکمان و تارک مبارزه - وجود امامان
- ۳۴- زمینه ساز هلاکت، یا عزت و سربلندی یک جامعه چیست؟
- ۱) «وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ»
۲) «بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكْ مُغَيَّرًا نِعْمَةً»
۳) «أَنعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ»
۴) «يَعْرِوْا مَا بِأَنفُسِهِمْ»
- ۳۵- اگر بخواهیم معنای درست غیبت امام زمان (عج) را در کلاس علوی بیابیم، از کدام احادیث می توانیم بهره مند شویم؟
- ۱) «حجت خدا در میان مردم حضور دارد.» - «تا این که زمان ظهور و وعده الهی و ندای آسمانی فرا رسد.»
۲) «حجت خدا در میان مردم حضور دارد.» - «آن را از وجود حجت در میانشان بی بهره می سازد.»
۳) «سخن مردم را می شنود و بر جماعت مردم سلام می کند.» - «آن روز، روز شادی علی و پیروان اوست.»
۴) «سخن مردم را می شنود و بر جماعت مردم سلام می کند.» - «تا این که زمان ظهور و وعده الهی و ندای آسمانی فرا رسد.»
- ۳۶- کدام مورد در وصف ولایت امام عصر (عج) در دوران غیبت صحیح است؟
- ۱) بسیاری افرادی که از یاری آن امام برخوردار می شوند، بدون آن که ایشان را بشناسند.
۲) علی رغم غایب بودن حضرت مهدی (ع) بهره‌مندی از ایشان در عصر غیبت کاهش نمی یابد.
۳) بیشتر امامان از ولایت معنوی برخوردارند و به اذن خداوند از طریق غیبی نیازهای مؤمنان را پاسخ می دهند.
۴) رهبری حقیقی مسلمانان، اکنون به عهده امام عصر (ع) است و انسان‌های عادی نیز این رهبری را حس می کنند.
- ۳۷- حدیث شریف امام عصر (ع) که می فرماید: «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست.» بیانگر کدام نوع از ولایت امام زمان (ع) است و خطاب به کدام شخصیت بزرگوار بیان شده است؟
- ۱) ولایت ظاهری - شیخ طوسی
۲) ولایت معنوی - شیخ مفید
۳) ولایت ظاهری - شیخ مفید
۴) ولایت معنوی - شیخ طوسی
- ۳۸- هر یک از ثمرات زیر به ترتیب در اثر کدام یک از اقدامات امامان بزرگوار (ع) به بار می نشست؟
- معرفی روش زندگی امامان به نسل‌های آینده
- بهره‌مندی مسلمانان از معارف ائمه اطهار (ع)
- پرهیز از آثار زیان بار ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر (ص)
۱) معرفی خویش به عنوان امام بر حق - تعلیم و تفسیر قرآن کریم - حفظ سیره و سخنان پیامبر (ص)
۲) انتخاب شیوه‌های درست مبارزه - تعلیم و تفسیر قرآن کریم - تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو
۳) معرفی خویش به عنوان امام بر حق - تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو - تعلیم و تفسیر قرآن کریم
۴) انتخاب شیوه‌های درست مبارزه - تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو - حفظ سیره و سخنان پیامبر (ص)
- ۳۹- اطلاع یافتن حاکمان بنی عباس از اخبار پیامبر اکرم (ص) درباره مأموریتی که امام مهدی (ع) از جانب خدا دارد، چه واکنشی از جانب آنان داشت؟
- ۱) آزار و اذیت شیعیان
۲) به شهادت رساندن پیروان اهل بیت (ع)
۳) سخت‌گیری نسبت به امام دهم و یازدهم
۴) جست‌وجوی مخفی‌گاه یاران امام عسکری (ع)
- ۴۰- ثمره نامبارک بی توجهی مسلمانان به هشدارهای ناصحانه امیرالمؤمنین علی (ع) چه بود و اقدام ائمه اطهار (ع) در مقابل تفسیرهای غلط از اسلام و تحریف دین کدام است؟
- ۱) بازگشت کامل مسلمانان به ارزش‌های جاهلی - به شکل‌های گوناگون با حاکمان مبارزه و جهاد کردند.
۲) بازگشت نسبی دنیای اسلام به دوران جاهلیت با حاکمیت بنی امیه - به شکل‌های گوناگون با حاکمان مبارزه و جهاد کردند.
۳) بازگشت نسبی دنیای اسلام به دوران جاهلیت با حاکمیت بنی امیه - آموزه‌های قرآن و سخنان واقعی پیامبر را در اختیار جامعه قرار دادند.
۴) بازگشت کامل مسلمانان به ارزش‌های جاهلی - آموزه‌های قرآن و سخنان واقعی پیامبر را در اختیار جامعه قرار دادند.
- ۴۱- در علت یابی مبارزه امامان با حاکمان، آن بزرگواران به ترتیب جهت «مقابله با ستم به مردم و زیر پا گذاشتن قوانین اسلام» و «انجام وظیفه الهی رهبری و اداره جامعه» چه اقداماتی انجام می دادند؟
- ۱) حکومتی بر مبنای اسلام راستین برای برقراری عدالت تشکیل می دادند - مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام می شدند.
۲) حکومتی بر مبنای اسلام راستین برای برقراری عدالت تشکیل می دادند - حاکمان غاصب را در صورت وجود شرایط بر کنار کردند.
۳) با امر به معروف و نهی از منکر از حقوق مردم و اسلام دفاع می کردند. - مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام می شدند.
۴) با امر به معروف و نهی از منکر از حقوق مردم و اسلام دفاع می کردند. - حاکمان غاصب را در صورت وجود شرایط بر کنار کردند.

- ۴۲- «انتقال آموزه‌های نبوی به فرزندان امامان و یاران آنان» و «فراهم آمدن مجامع و کتاب‌های بزرگ حدیثی» به ترتیب هر یک ثمره کدام یک از اقدامات امامان معصوم (ع) بود؟
- (۱) تعلیم و تفسیر قرآن کریم - تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو
(۲) تعلیم و تفسیر قرآن کریم - حفظ سیره و سخنان پیامبر (ص)
(۳) حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص) - تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو
(۴) حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص) - حفظ سیره و سخنان پیامبر (ص)
- ۴۳- پوشیده نماندن حقیقت اسلام برای جویندگان حقیقت ثمره تلاش ائمه بزرگوار (ع) در چه راستایی بود و چه نتیجه دیگری را نیز به دنبال داشت؟
- (۱) ولایت ظاهری - اجرایی شدن قوانین دین
(۲) مرجعیت دینی - اجرایی شدن قوانین دین
(۳) ولایت ظاهری - تشخیص راه حق از باطل
(۴) مرجعیت دینی - تشخیص راه حق از باطل
- ۴۴- عنوان کدام یک از اقدامات ائمه اطهار (ع) در راستای مسئولیت‌های دوگانه ایشان به درستی در مقابل آن‌ها ذکر شده است؟
- (الف) سست شدن بنای ظلم و جور بنی‌امیه و بنی‌عباس ← عدم تأیید حاکمان
(ب) امام صادق (ع) در روز عرفه در مراسم حج، حق حکومت را از آن خود اعلام نمودند. ← انتخاب شیوه‌های درست مبارزه
(ج) اگر امام حسن (ع) در زمان حکومت یزید زندگی می‌کردند، مانند امام حسین (ع) علیه او قیام می‌کردند. ← انتخاب شیوه‌های درست مبارزه
(د) یکسان دیدن همه حاکمان در غصب خلافت و جانشینی پیامبر (ص) ← عدم تأیید حاکمان
- (۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «ج» (۳) «الف» و «د» (۴) «ج» و «د»
- ۴۵- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر، به ترتیب در کدام مورد مشهود است؟
- اطلاع‌رسانی غصب خلافت به شیوه‌های مختلف توسط امامان، حاکی از کدام اقدام ایشان در راستای ولایت ظاهری است؟
- هدف امامان از معرفی خویش به عنوان امام بر حق، چه بود؟
- (۱) انتخاب شیوه‌های درست مبارزه - آگاهی بخشی به مردم
(۲) انتخاب شیوه‌های درست مبارزه - تبیین معارف اسلامی
(۳) عدم تأیید حاکمان - آگاهی بخشی به مردم
(۴) عدم تأیید حاکمان - تبیین معارف اسلامی

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 46-50 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

- 46- I need to find a job that will let me make use of the experience I ..... up to now.
1) gain   2) are gaining   3) was gaining   4) have gained
- 47- ..... computers were first introduced to the public in the early 1980s, technology ..... a great deal.
1) Ever / changed   2) Since / has changed   3) Ever / has changed   4) Since / changed
- 48- A: "What's that?"
B: "It's an instrument for ....."
1) measuring the amount of moisture in the air   2) measure in the air the amount of moisture
3) measuring in the air the amount of moisture   4) measure the amount of moisture in the air
- 49- If the cancer has spread to other parts of his body, this treatment will not ..... the cancer.
1) help   2) save   3) cure   4) gain
- 50- We provided her with ..... support and tried to help her deal with the reality of her situation.
1) emotional   2) addictive   3) excited   4) fortunate

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 51-55 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

The Greek philosopher Aristotle was one of the first biologists. He ...51... birds and animals in about 350 BCE. ...52... the 17th century, the English scientist Robert Hooke discovered living ...53... through the newly ...54... microscope. In 1953 English scientist Francis Crick and American scientist James Watson discovered the structure of deoxyribonucleic acid (DNA), ...55... .

- 51- 1) has studied   2) studying   3) to study   4) studied
52- 1) During   2) Beyond   3) Alongside   4) Across
53- 1) objects   2) kinds   3) cells   4) details

- 54- 1) performed   2) invented   3) existed   4) discovered
- 55- 1) the chemical that controls all cells and life patterns
2) chemically controlling all cell and life's pattern
3) chemically controlled all cells and life patterns
4) the chemical which controls all cell and pattern life

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read a passage. The passage is followed by five questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Although tourists might think the best place to view Roman ruins would be the modern city of Rome, they would be mistaken. There is one city that helps visitors understand better than any other what it must have been like to live in the ancient Roman world. That city, in western Turkey, is Ephesus. In Ephesus, visitors find **fabulous** ruins from around 100 AD, such as the magnificent library and a theater that once seated 24,000 audience members. The ruins are among the best-preserved in the world and include houses, temples, and baths. Tourists can also visit ancient residences, complete with marble floors and frescoes painted on the walls.

Ephesus used to serve as an important trading center for the Roman Empire because it had access to the Aegean Sea. However, the river that led to the Aegean filled with silt, and today Ephesus is miles inland. The city was deserted in the Middle Ages. Visitors to Ephesus can walk down a Roman road and see buildings that the ancient Romans saw. They can appreciate feats of engineering that are still impressive, such as the incredible acoustics in the huge open-air theater. Here, Roman audience members once listened to classical plays and watched gladiators fight. At Ephesus today, tourists can experience the ancient Roman Empire in its most inspiring form.

- 56- The author is mainly trying to ..... .
1) inform readers how Ephesus has changed over time
2) persuade readers that Ephesus is the best place to see Roman ruins
3) entertain readers with a story about Ephesus
4) compare the ruins in Ephesus to the ruins in Rome
- 57- The word "fabulous" in the first paragraph is closest in meaning to ..... .
1) domestic   2) natural   3) wonderful   4) regular
- 58- Unlike Rome, the city of Ephesus ..... .
1) was deserted in the Middle Ages   2) is still an important city
3) was a major center of the ancient Roman Empire   4) contains ancient ruins
- 59- Which one best describes the author's attitude toward Ephesus?
1) The author is critical of Ephesus.
2) The author is upset that Ephesus was abandoned.
3) The author thinks Ephesus is important.
4) The author is pleased that visitors prefer Rome to Ephesus.
- 60- One theme of the passage is that ..... .
1) it is important today to visit spiritual centers
2) people can learn more from cities of the present than cities of the past
3) important civilizations developed near water
4) people can learn about the past by exploring ancient ruins

* در این آزمون [ ] نماد جزء صحیح است.

۶۱- یک فروشگاه براساس جدول پلکانی زیر به مشتریان خود، تخفیف می‌دهد. به یک مشتری که دو میلیون و سیصد و پنجاه هزار ریال خرید کرده است، چقدر تخفیف داده خواهد شد؟

درصد تخفیف	مبلغ خرید (برحسب ریال)
۰	۰ تا ۵۰۰,۰۰۰
۲	مازاد بر ۵۰۰,۰۰۰ تا ۱,۰۰۰,۰۰۰
۵	مازاد بر ۱,۰۰۰,۰۰۰ تا ۱,۵۰۰,۰۰۰
۸	مازاد بر ۱,۵۰۰,۰۰۰ تا ۲,۰۰۰,۰۰۰
۱۰	مازاد بر ۲,۰۰۰,۰۰۰

۱۱۰,۰۰۰ (۱)

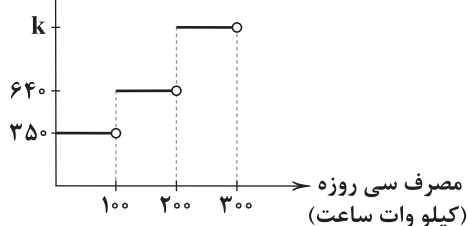
۱۷۵,۰۰۰ (۲)

۲۰۰,۰۰۰ (۳)

۲۳۵,۰۰۰ (۴)

هزینه پلکانی برق
(ریال)

۶۲- به کمک نمودار پلکانی زیر، هزینه ۲۶۰ کیلووات ساعت برق مصرفی یک خانه در طی
سی روز، معادل یک صد و شصت و پنج هزار ریال محاسبه شده است. k کدام است؟

- (۱) ۱۰۰۰
(۲) ۱۱۰۰
(۳) ۱۱۵۰
(۴) ۱۲۵۰

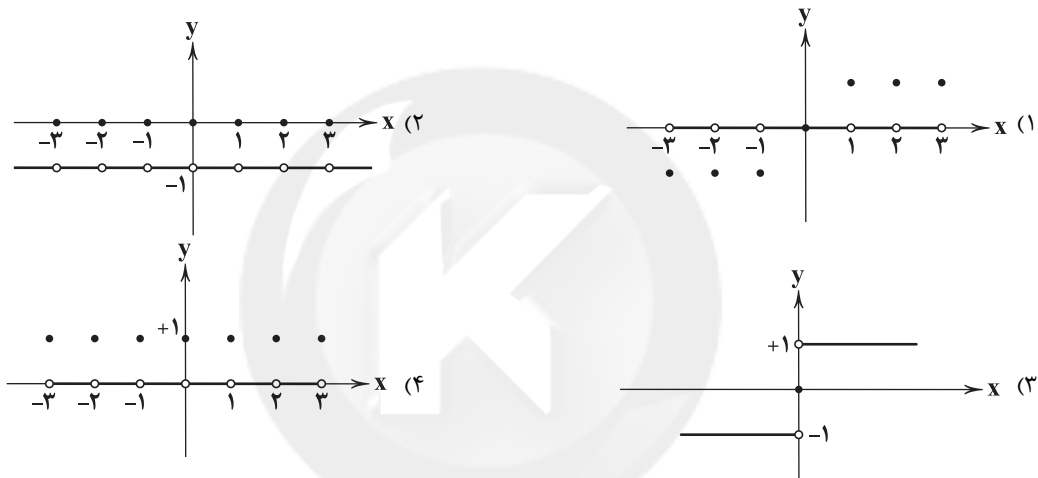
۶۳- مجموعه برد تابع $y = \text{sign}(\frac{1}{x})$ دارای چند عضو است؟

- (۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴) صفر

۶۴- اگر $f(x) = \text{sign}(x) + [2+x]$ باشد، حاصل $f(\sqrt{3}-2)$ کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۱ (۳) ۰ (۴) -۱

۶۵- نمودار تابع $f(x) = [x] + [-x]$ کدام است؟

۶۶- مساحت سطح محصور به نمودار تابع $f(x) = x - \text{sign}(x)$ و محورهای مختصات کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳) ۱ (۴) $\frac{1}{2}$

۶۷- اگر $f(x) = |x - |x+1||$ باشد، حاصل $f(3) + f(-\frac{3}{2})$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۶۸- کدام عبارت درباره نمودار تابع $y = x - |x+1|$ نادرست است؟

- (۱) از ناحیه اول محورهای مختصات عبور نمی‌کند.
(۲) محور y را در نقطه‌ای با عرض از مبدأ منفی قطع می‌کند.
(۳) محور x را حداقل در یک نقطه قطع می‌کند.
(۴) از ناحیه سوم محورهای مختصات عبور می‌کند.

۶۹- معادله $\text{sign}(x) = -\frac{x}{|x|}$ چند ریشه حقیقی دارد؟

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) بی‌شمار

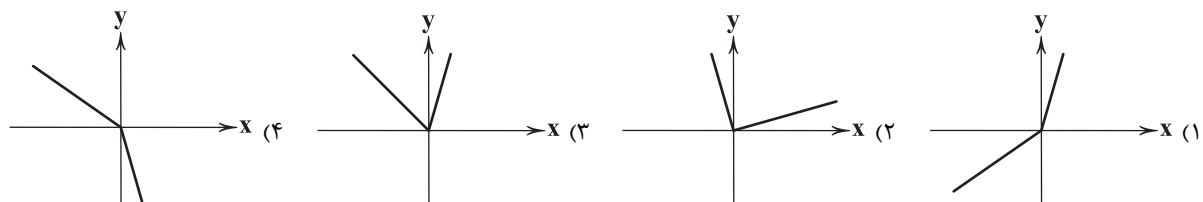
۷۰- اگر $0 < x < 1$ باشد، حاصل عبارت $|x| + |x+1| + |1-x|$ کدام است؟

- (۱) -۱ (۲) صفر (۳) ۱ (۴) ۲

۷۱- به ازای کدام محدوده x ، تابع $f(x) = [x] |x|$ ، تابع همانی است؟

- (۱) $\frac{1}{2} < x < \frac{5}{2}$ (۲) $\frac{1}{3} < x < \frac{4}{3}$ (۳) $-\frac{5}{2} < x < -2$ (۴) $-\frac{1}{2} < x < -\frac{1}{3}$

۷۲- نمودار تابع $y = 2|x| + x$ کدام می‌تواند باشد؟

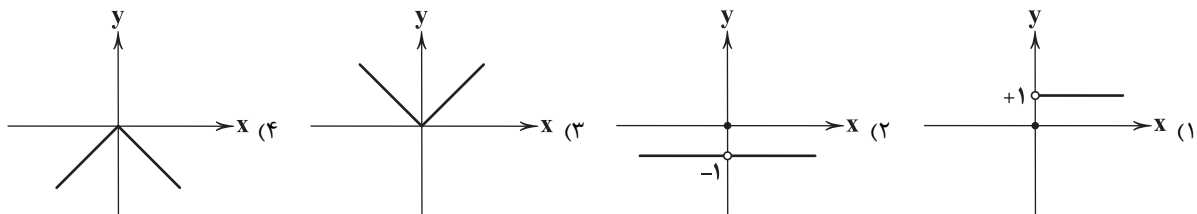

۷۳- به ازای چند عدد طبیعی، تساوی $[-5] = \frac{x+13}{3}$ برقرار است؟

- (۱) صفر (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۷۴- نمودار تابع $f(x) = \text{sign}(-x^2)$ کدام است؟

۷۵- اگر $f(x) = |2x+1|$ ، حاصل $f(\sqrt{2}-2)$ کدام است؟

- (۱) $2\sqrt{2}+3$ (۲) $\sqrt{2}+3$ (۳) $2\sqrt{2}-3$ (۴) $3-2\sqrt{2}$

علوم و فنون ادبی

۷۶- غزل زیر در چه قرن‌ی سروده شده است؟

«ابر است و اعتدال هوای خزان‌ی است
در زیر ابر ساغر خورشید شد نهان
می هست و اعتدال هوا هست و سبزه هست
یاری به دست آر موافق تو وحشیا
قرن نهم (۱) قرن دهم (۲)

۷۷- در کدام گزینه به ویژگی اشعار سراینده شعر زیر اشاره شده است؟

«هرکجا تسلیم بندد بر میان شمشیر را
سرکشی وقف تواضع کن که بر گردون هلال
تا به خود جنبی سپر افکنده خاکی و بس
بر شجاعت پیشه ننگ است از تهوّر دم زدن
نوبهار عشرتم بیدل که با این لاغری
سبک شعرش حد واسط سبک دوره عراقی و دوره بعد، یعنی سبک هندی است و واقع‌گرایی، شاخصه اصلی آن است.

(۲) از ویژگی‌های عمده شعرش، مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین، خیال‌انگیز و سرشار از ابهام و تخیل‌های رمزآمیز شاعرانه است.
(۳) برخی از تکبیت‌های غزلش شاهکارهایی از ذوق و اندیشه‌اند و بسیاری از آن‌ها به صورت ضرب‌المثل رواج یافته‌اند.
(۴) ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره که زبان غزل این دوره را به افق خیال عامه نزدیک کرده، سخن او را برجسته ساخته است.

۷۸- شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟

«باز این چه شورش است که در خلق عالم است؟
باز این چه رستخیز عظیم است کز زمین
باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است؟
بی نفخ صور خاسته تا عرش اعظم است؟ ...»
(۱) قصیده (۲) ترجیع‌بند (۳) ترکیب‌بند (۴) غزل

۷۹- کدام بیت سروده «خلاق المعانی ثانی» است؟

(۱) محتشم آن کف پا از مژه‌ات یافت خراش
(۲) در سرانجام اقامت نیستم چون غافلان
(۳) بیدل این دنیا نه امروز امتحانگاه است و بس
(۴) ز بس که موج غم در میان گرفته کلیم

۸۰- در همه گزینه‌ها «استعاره آشکار» به کار رفته است، به جز .....

(۱) گلم نباید و سرورم به چشم درناید
(۲) غمزه‌اش راه دل زند، که بیبا
(۳) خرم بهار من که ز عید است تازه‌تر
(۴) لعلش چو عقیق گوهراگین

مرا وصال تو باید که سرو گل‌بویی
نرگسش جام می‌دهد، که بنوش
در اول بهار چو عید آمد از سفر
زلفش چو کمنند تاب‌داده

- ۸۱- در همه گزینه‌ها هر دو نوع «استعاره مصرّحه و مکنّیه» وجود دارد؛ به جز .....
 (۱) شد ماه من آن شمع شب‌افروز امشب
 (۲) دلت امروز به‌جا نیست دگر چیزی هست؟
 (۳) آنکه لعلش عین آب زندگانی یافتم
 (۴) ای نرگست به شوخی صدار خورده خونم
 ۸۲- در همه گزینه‌ها «اضافه استعاری» وجود دارد؛ به جز .....
 (۱) چرا کشد ز گریبان عشق سر آن کو
 (۲) آن که از قربانیانش بود آهوی حرم
 (۳) دست فلک کجا به گریبان من رسد؟
 (۴) رخنه‌ای چون خنده بیجا ندارد ملک حسن
 ۸۳- کدام گزینه، فاعل «تشخیص» است و در آن «استعاره مکنّیه» وجود دارد؟
 (۱) گریه آن گریه که از دیده آتش بینند
 (۲) شعله‌ای در مغز هست از آتش سودا هنوز
 (۳) در طلوع مهر بی عرض تبسم نیست صبح
 (۴) غبارت چشم را تاریکی آموخت
 ۸۴- تعداد «استعاره‌های مصرّحه» در کدام گزینه بیشتر است؟
 (۱) زلف و رخسارت شبستان است و شمع
 (۲) سنبلش غارت ایمان نکند چون نکند
 (۳) ساقیا زنجیر مشکین را ز مه بردار زود
 (۴) چه غم از تابش خورشید قیامت دارد؟
 ۸۵- وزن درج شده در برابر کدام گزینه، نادرست است؟
 (۱) گر من به مردن دل نهم آسوده جانی را چه غم
 (۲) نباید دل از دست مردم ربود
 (۳) درد نهانی دل تنگم بسوخت
 (۴) دلم از دست غمت دامن صحرا بگرفت
 ۸۶- وزن عروضی بیت «ملک جهان چیست که تا او به جهان فخر کند / فخر جهان راست که او هست خداونده او» با کدام بیت یکسان است؟
 (۱) ای بگرفته از وفا گوشه کران چرا؟ چرا؟
 (۲) زین باده می‌خواهی برو اول تُنک چون شیشه شو
 (۳) جمع تو دیدم بس از این هیچ پریشان نشوم
 (۴) شاه در این دم به بزم پای طرب در نهاد
 ۸۷- در میان نمونه‌های زیر، وزن چند مورد متناسب با رکن «فاعلن» است؟
 «خسته‌ام - بادبان - آفتاب - خاطرات - بی‌کسی - شادمان - می‌روم - نگاهی - لبالب - آدمم»
 (۱) هشت (۲) هفت (۳) شش (۴) پنج
 ۸۸- الگوی هجایی کدام گزینه با «U - / - U - / - U - / - U - /» مطابقت دارد؟
 (۱) من مرغکی پرستم زان در قفس بنشستم
 (۲) چنانست دوست می‌دارم که گر روزی فراق افتد
 (۳) هر که را در شهر دید از مرد و زن
 (۴) هر که را کنج اختیار آمد تو دست از وی بدار
 ۸۹- تقطیع هجایی بیت «شربت زهر ار تو دهی نیست تلخ / کوه احد گر تو نهی نیست بار»، در کدام گزینه درست نشان داده شده است؟
 (۱) U - / - U - / - U - / - U - / - U - / - U - /
 (۲) U - / - U - / - U - / - U - / - U - /
 (۳) U - / - U - / - U - / - U - / - U - / - U - /
 (۴) U - / - U - / - U - / - U - / - U - /
 ۹۰- اگر بخواهیم دو بیت هم‌وزن داشته باشیم، جاهای خالی را باید با واژگان کدام گزینه تکمیل کنیم؟
 «دانسته باش ..... از آن نامهربانت می‌برم
 مردانه دندان سخت کن .....»
 (۱) ای دل - وز تیغ هجران سر مکش - سخت‌جانی
 (۲) ای جان - بنشین به اندوهی دگر - همه خواهی
 (۳) امروز - چنگال بخت درشکن - عاشقی
 (۴) آخر - نرمی مکن با خوی او - دل بدو دادی
 ۹۱- در کدام گزینه به وزن بیت «که مسکین در اقلیم غربت بمرد / متاعی کز او ماند ظالم ببرد» اشاره شده است؟
 (۱) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (۲) فاعولن فاعولن فاعُلن (۳) مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فَع (۴) فاعولن فاعولن فاعولن

۹۲- کدام گزینه از تکرار ۴ بارهٔ رکن «مفتعلن» ساخته شده است؟

- (۱) چون متصوّر شود در دل ما نقش دوست
- (۲) جسم مرا خاک کنی خاک مرا پاک کنی
- (۳) به تو حاصلی ندارد غم روزگار گفتن
- (۴) مرزجان دلم را که این مرغ وحشی

۹۳- الگوی هجایی کدام گزینه با «UU / -- UU / -- UU» مطابقت دارد؟

- (۱) از همه باشد به حقیقت گزیر
- (۲) نبینی که چون با هم آیند مور
- (۳) عجب از عقل کسانی که مرا پند دهند
- (۴) با من بگو تا کیستی؟ مهری؟ بگو، ماهی؟ بگو

۹۴- همهٔ گزینه‌ها با بیت «ای سرو پای بسته به آزادی مناز / آزاده من که از همه عالم بریده‌ام» تناسب معنایی دارند، به جز .....

- (۱) ندارد ریشه در خاک تعلق سرو آزادم
- (۲) گر تو را با ما تعلق نیست، ما را شوق هست
- (۳) گرد تعلق ز خویش تا نفسانی
- (۴) غم نیست کسی را که تعلق نبود

۹۵- در همهٔ ابیات به مفهوم عبارت زیر اشاره شده است، به جز .....

«مجموعه‌ای می‌بایست از هر دو عالم روحانی و جسمانی که هم محبت و بندگی به کمال دارد و هم علم و معرفت به کمال دارد تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سفت جان کشد.»

- (۱) بار عشقش کاسمان تابش نیآورد و زمین
- (۲) نپذیرفت آسمان بار امانت
- (۳) بده بوی خیالت را امانت
- (۴) مرا گناه خود است از ملامت تو برم

- همت ما بین که بر دل می‌نهد آن بار را
- که عاشق بود و ترسید از خطایی
- که این بهر گدای من نگه دار
- که عشق بار گران بود و من ظلوم جهول

DriQ.com

تاریخ

۹۶- نظام مالیاتی مغول پس از مسلمان شدن مغولان چه تفاوتی با دوران قبل از خود داشت؟

- (۱) اخذ خراج از کشاورزان مورد توجه بیشتری قرار گرفت.
- (۲) تداوم اخذ ده‌ها نوع مالیات تا پایان عهد تیموریان
- (۳) شیوه‌های مالیاتی که ترکیبی از سنت‌های ایرانی - اسلامی بود، پذیرفته شد.
- (۴) تمام بی‌نظمی‌های دریافت مالیات در دوران قبل، اصلاح شد.

۹۷- بخش عمده‌ای از اصلاحات غازان‌خان، با کدام هدف انجام شد؟

- (۱) جذب مغولان به اسلام و فرهنگ ایرانی
- (۲) پیشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی
- (۳) احیای تجارت در مسیر جاده ابریشم
- (۴) اتحاد و یکپارچگی سیاسی قلمرو ایلخانان

۹۸- کدام گزینه، ترتیب لشکرکشی هولاکوخان مغول به غرب آسیا را بیان می‌کند؟

- (۱) شکست سلطان محمد خوارزمشاه ← گشودن قلعه‌های اسماعیلیان ← فتح بغداد
- (۲) گشودن قلعه‌های اسماعیلیان ← فتح بغداد ← یورش به شام
- (۳) شکست سلطان محمد خوارزمشاه ← پایان دادن به خلافت عباسی ← گشودن قلعه‌های اسماعیلیان
- (۴) پایان دادن به خلافت عباسی ← گشودن قلعه‌های اسماعیلیان ← یورش به شام

۹۹- فارابی، فلسفهٔ مشایی را از تلفیق کدام عناصر پایه‌گذاری کرد؟

- (۱) آموزه‌های مذهبی ایران باستان و علوم قرآنی
- (۲) آرای فلاسفهٔ مسلمان پیش از خود و علم کلام
- (۳) فلسفهٔ ارسطویی و افلاطونی و عقاید پیش از اسلام
- (۴) جهان‌بینی اسلام و فلسفهٔ ارسطویی و نوافلاطونی

۱۰۰- پایتخت آخرین ایلخانان، کدام شهر بود؟

- (۱) مراغه
- (۲) تبریز
- (۳) اردبیل
- (۴) سلطانیه

۱۰۱- هر یک از موارد زیر، مربوط به کدام سلسلهٔ حاکم بر ایران پس از ورود اسلام است؟ (به ترتیب)

(الف) رودکی پدر شعر فارسی مورد حمایت دربار این سلسله بود.

(ب) پس از کشته شدن مؤسس این سلسله، جانشینان وی که قلمروشان به گرگان و طبرستان محدود شده بود، نسبت به خلیفهٔ بغداد اظهار اطاعت کردند.

(ج) در عصر این حکومت، مراسم عزاداری امام حسین (ع) در عاشورا و جشن عید غدیر خم با شکوه و عظمت برگزار می‌شد.

- (۱) سامانیان - زیاریان - آل‌بویه
- (۲) غزنویان - علویان طبرستان - سامانیان
- (۳) غزنویان - زیاریان - علویان طبرستان
- (۴) سامانیان - علویان طبرستان - آل‌بویه

۱۰۲- کدام مورد دربارهٔ کاخ‌ها و بناهای برج مانندی که از عصر غزنوی باقی مانده‌اند، صحیح است؟

- (۱) کاشی‌ها و گچ بری‌های آن‌ها نمونه‌های عالی از هنر این دوره محسوب می‌شوند.
- (۲) شامل بناهای مذهبی و غیرمذهبی تزیین شده با نقوش هندسی‌اند.
- (۳) الگویی برای معماران در دوره‌های بعدی شدند.
- (۴) آرامگاه مشاهیر عصر خود بودند.

۱۰۳- شمس‌الدین محمد جوینی و برادرش عطاملک جوینی، از شخصیت‌های برجستهٔ ایرانی کدام مقطع زمانی بوده‌اند؟

- (۱) دورهٔ مسلمانی ایلخانان (۲) دوران حکومت جانشینان تیمور (۳) دورهٔ نامسلمانی ایلخانان (۴) از انقراض ایلخانان تا برآمدن تیمور

۱۰۴- کدام بخش شهرها و به کدام دلیل، در دورهٔ سلجوقی گسترش بیشتری یافت؟

- (۱) کهنه‌دژ - وجود نهادهای اداری و اهمیت سیاسی اجتماعی
- (۲) ربض - وجود نهادهای اداری و اهمیت سیاسی اجتماعی
- (۳) ربض - رشد تجارت و افزایش جمعیت شهرها
- (۴) کهنه‌دژ - رشد تجارت و افزایش جمعیت شهرها

۱۰۵- کدام گزینه، از ویژگی‌های نظام اداری عصر سلجوقی است؟

- (۱) وزیر در منصب خود امنیت داشت و آن چه سبب تداوم کار وی می‌شد، شایستگی‌های وی بود.
- (۲) دیوان وزارت که وزیر در رأس آن قرار داشت، به شکوهمندی بی‌نظیری رسید.
- (۳) با تلاش‌های خواجه‌نظام الملک، تقابل بین اهل قلم و اهل شمشیر متوقف شد.
- (۴) بسیاری از دیوان‌سالاران حکومت سامانی و حتی برخی از دیوان‌سالاران حکومت آل بویه به خدمت گرفته شدند.

۱۰۶- کدام موارد، جزء محصولات پلانتیشن (تک‌محصولی) در جهان هستند؟

(الف) موز - قهوه	(ب) برنج - گندم	(ج) جو - ذرت	(د) آناناس - نیشکر
(۱) الف - ج	(۲) ب - ج	(۳) ج - د	(۴) الف - د

۱۰۷- کدام گزینه، از مهم‌ترین نواحی صنعتی در شرق، جنوب و جنوب شرقی آسیا است؟

- (۱) ژاپن
- (۲) اندونزی
- (۳) کرهٔ شمالی
- (۴) ترکیه

۱۰۸- در ارتباط با صنایع نو در جهان، چه تعداد از عبارات‌های قیدشده درست هستند؟

- (الف) این صنایع به طور عمده با میکروالکترونیک‌ها و ریزپردازنده‌ها سروکار دارند.
- (ب) پیشرفت آن‌ها بر مبنای نوآوری و رقابت است.
- (ج) این صنایع، با فعالیت‌های اقتصادی نوع چهارم ارتباط نزدیکی دارند.
- (د) امروزه کشورها سعی می‌کنند با ایجاد پارک‌های علمی و فناوری، صنایع نو را گسترش دهند.

(۱) ۱	(۲) ۲	(۳) ۳	(۴) ۴

۱۰۹- کدام گزینه نقش مهمی در تجارت جهانی دارد؟

- (۱) بانک‌ها و مؤسسات مالی
- (۲) صنایع دانش‌بنیان
- (۳) شرکت‌های چندملیتی
- (۴) صادرات زیاد کالا

۱۱۰- شاخص توسعهٔ انسانی چه عواملی را دربر می‌گیرد؟

- (۱) اقتصادی - سیاسی
- (۲) درآمد - امید به زندگی
- (۳) سواد - نظامی
- (۴) امید به زندگی - سیاسی

۱۱۱- کدام عبارت‌ها به درستی بیان شده‌اند؟

- (الف) منظور از اقتصاد جهانی، تجارت بین‌المللی کالاها و خدمات است که بر مبنای ارزش یک پول معین صورت می‌گیرد.
- (ب) شبکهٔ راه‌های به هم پیوستهٔ جادهٔ ابریشم که تا قرن ۱۶ میلادی شکل گرفت، بزرگ‌ترین شبکهٔ دادوستد جهانی بود.
- (ج) در قرن‌های ۱۵ و ۱۶ میلادی، اروپاییان به سرزمین‌هایی نو در آمریکا و اقیانوسیه دست یافتند.
- (د) از قرن ۱۹ میلادی، با وقوع انقلاب صنعتی، استعمارگری اروپایی‌ها در جهان گسترش یافت.

(۱) الف - ب	(۲) ب - ج	(۳) ج - د	(۴) الف - ج

۱۱۲- کدام گزینه به ترتیب به «یک کشور نیمه‌پیرامون»، «دو کشور پیرامون» و «یک کشور مرکز» اشاره دارد؟

- (۱) چین - استرالیا و ژاپن - بنگلادش
- (۲) استرالیا - چین و کرهٔ جنوبی - پرو
- (۳) سنگاپور - فرانسه و آلمان - چین
- (۴) کرهٔ جنوبی - مراکش و پرو - استرالیا

۱۱۳- کدام گزینه در مورد کشتی‌های فله‌بر درست است؟

- (۱) صادرات خودرو از کشوری به کشور دیگر
- (۲) حمل غلات، زغال، سنگ‌آهن
- (۳) حمل کانتینر و جابه‌جایی کالا تا مسافت دور
- (۴) حمل نفت و گاز به مقدار فراوان

۱۱۴- کدام گزینه در مورد موازنهٔ تجاری مثبت درست است؟

- (۱) ارزش صادرات یک کشور بیشتر از واردات آن باشد.
- (۲) استانداردهای زندگی و رفاه در کشور نامطلوب باشد.
- (۳) ارزش واردات یک کشور بیشتر از صادرات آن باشد.
- (۴) کسری تجاری برای اقتصاد کشور نامطلوب است.

۱۱۵- با توجه به نقشه زیر، اتحادیه نفتا در کدام قسمت جهان قرار دارد؟

- (۱) الف
- (۲) ب
- (۳) ج
- (۴) د

۱۱۶- کدام یک از عبارتهای زیر، در ارتباط با «لیبرالیسم اولیه» درست نیست؟

- (۱) به کشاورزان اجازه داد که درباره شیوه زندگی خود تصمیم بگیرند و موانع پیشین مانند غیرقابل فروش بودن زمین را از پیش بای صاحبان ثروت برداشت.
- (۲) لیبرالیسم قرون شانزدهم و هفدهم را لیبرالیسم اولیه می‌نامند که بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت و به حمایت و دستگیری از فقرا قائل نبود.
- (۳) کشاورزان را به کارگرانی تبدیل کرد که سرمایه وجود خود را به صاحبان ثروت و صنعت یعنی سرمایه‌داران، می‌فروختند.
- (۴) لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم را می‌گویند که در آن، سرمایه‌داران، آزادانه به بهره‌کشی از کارگران می‌پرداختند، کارگرانی که ظاهراً از همه قید و بندهای پیشین آزاد شده بودند.

۱۱۷- کدام گزینه، به ترتیب مربوط به گزاره‌های «اولین چالش در جوامع صنعتی»، «کشور پیشگام در انقلاب صنعتی»، «شعار جوامع سوسیالیستی» و «شعار لیبرالیسم اولیه»، می‌باشد؟

- (۱) بحران اقتصادی - فرانسه - عدالت به ویژه عدالت اجتماعی - آزادی به ویژه آزادی اقتصادی
- (۲) چالش فقر و غنا - فرانسه - توزیع مناسب ثروت - عدالت اجتماعی
- (۳) چالش فقر و غنا - انگلستان - عدالت اجتماعی - آزادی اقتصادی
- (۴) بحران اقتصادی - انگلستان - عدالت به ویژه عدالت اقتصادی - آزادی به ویژه آزادی اجتماعی

۱۱۸- به ترتیب مصادیق «الف»، «ب»، «ج» و «د» در جدول زیر کدام‌اند؟

(د)	منتقدان لیبرالیسم اولیه
رویکرد مارکس نسبت به عالم	(الف)
راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد.	(ج)
(ب)	روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را در هم ریخت.

- (۱) رویکرد فردی - لیبرالیسم اولیه - نظام فئودالی - احزاب سوسیالیستی و کمونیستی
- (۲) رویکرد سکولار - اقتصاد قرون وسطی - اقتصاد لیبرالیستی - فردگرایی لیبرالیستی
- (۳) رویکردی فردی - اقتصاد قرون وسطی - اقتصاد قرون وسطی - مخالفان نظریه‌های لیبرالیستی
- (۴) رویکرد سکولار - لیبرالیسم اولیه - لیبرالیسم اولیه - جوامع سوسیالیستی

۱۱۹- از تقابل ..... به تقابل شمال و جنوب یاد می‌کنند. مفاهیم شمال و جنوب عمدتاً ..... به کار گرفته شد، زیرا ..... .

- (۱) استعمارگر و استعمارزده - در جنگ جهانی اول - نزاع اصلی بین کشورهای غنی و فقیر، به ابعاد فرهنگی محدود نمی‌شود، بلکه به ابعاد اقتصادی نیز مربوط می‌شود.
- (۲) کشورهای غنی و فقیر - پس از جنگ جهانی دوم - چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب نیست، بلکه بین کشورهای غنی و فقیر است.
- (۳) بلوک شرق و غرب - در جنگ جهانی دوم - چالش اصلی بین کشورهای فقیر و غنی نیست، بلکه بین بلوک شرق و غرب است.
- (۴) کشورهای غنی و فقیر - پس از فروپاشی بلوک شرق - نزاع اصلی بین کشورهای غنی و فقیر، به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌شود، بلکه به ابعاد فرهنگی نیز مربوط می‌شود.

۱۲۰- یکی از جامعه‌شناسان فرانسوی به نام ..... معتقد بود فاتحان در گذشته تاریخ، با ..... بر ثروت خود می‌افزودند، ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق ..... به دست می‌آید. به همین دلیل، بعد از .....، جنگ از زندگی بشر رخت برمی‌بندد و از دیدگاه او، جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، ..... است.

- (۱) آگوست کنت - غلبه بر طبیعت - اقتصاد صنعتی - دوران رنسانس - امری ذاتی
- (۲) ساموئل هانتینگتون - غنایم جنگی - غلبه بر طبیعت - دوران رنسانس - امری عارضی و تحمیلی
- (۳) آگوست کنت - غنایم جنگی - غلبه بر طبیعت - انقلاب صنعتی - امری عارضی و تحمیلی
- (۴) ساموئل هانتینگتون - غلبه بر طبیعت - اقتصاد صنعتی - انقلاب صنعتی - امری ذاتی

۱۲۱- کدام گزینه در ارتباط با «جنگ جهانی دوم» درست نیست ولی در ارتباط با «هر دو جنگ جهانی» درست می باشد؟ (به ترتیب)

- (۱) در جنگ جهانی دوم، برای نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی استفاده شد - طرف‌های درگیر در این دو جنگ، در قالب اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی، رفتار خود را توجیه می‌کردند.
  - (۲) مفاهیم شمال و جنوب، عمدتاً بعد از جنگ جهانی دوم به کار گرفته شد - از مهم‌ترین عوامل وقوع این دو جنگ، رقابت کشورهای اروپایی بر سر اختلافات مرزی بی‌پایان بود.
  - (۳) پس از جنگ جهانی دوم، بلوک شرق و غرب هر یک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دادند - هیچ‌یک از این دو جنگ، منشأ دینی نداشت و ظاهر مذهبی و دینی نیز به خود نگرفت.
  - (۴) با این‌که هر دو جنگ ریشه در فرهنگ غرب داشتند ولی بالاخره بعد از جنگ جهانی دوم، صلحی پایدار برقرار شد - علی‌رغم این‌که این دو جنگ عنوان جنگ جهانی داشتند، ولی دو جنگ اول و دوم فقط به کشورهای اروپایی و غربی محدود شد.
- ۱۲۲- به ترتیب هر یک از عبارات‌ها یا گزاره‌های زیر، با کدام بحران یا آسیب همراه می‌باشد؟
- چالشی همیشگی است و همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه می‌باشد.
  - در صورتی‌که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.
  - در تاریخ اقتصاد سرمایه‌داری غرب، به طور متناوب و با شدت و ضعف‌های متفاوت پدید آمده است.
  - جنبش وال استریب با آن ارتباط دارد.
  - مربوط به سال‌های اخیر غرب است که با وجود تلاش‌هایی که برای مهار آن می‌شود، همچنان ادامه دارد.

- (۱) بحران اقتصادی - بحران اقتصادی - چالش فقر و غنا - چالش فقر و غنا
- (۲) چالش فقر و غنا - چالش فقر و غنا - بحران اقتصادی - چالش فقر و غنا
- (۳) بحران اقتصادی - بحران اقتصادی - چالش فقر و غنا - بحران اقتصادی - چالش فقر و غنا
- (۴) چالش فقر و غنا - بحران اقتصادی - بحران اقتصادی - بحران اقتصادی - چالش فقر و غنا

۱۲۳- به ترتیب گزاره‌های «مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم»، «اولین مراکز روبه‌رو شده با آلودگی‌های زیست‌محیطی»، «امروزه به منطقه خاصی محدود نمی‌شود» و «چالشی که اغلب مقطعی و دوره‌ای است»، به کدام گزینه اشاره دارند؟

- (۱) بحران‌های زیست‌محیطی - کشورهای عقب‌مانده و توسعه‌نیافته - چالش فقر و غنا - چالش فقر و غنا
- (۲) بحران‌های زیست‌محیطی - شهرهای صنعتی - بحران‌های زیست‌محیطی - بحران اقتصادی
- (۳) بحران معنویت - کشورهای عقب‌مانده و توسعه‌نیافته - چالش فقر و غنا - بحران اقتصادی
- (۴) بحران معنویت - شهرهای صنعتی - بحران‌های زیست‌محیطی - چالش فقر و غنا

۱۲۴- به ترتیب شباهت و تفاوت چالش فقر و غنا و بحران اقتصادی، در کدام‌یک از گزینه‌های زیر به درستی بیان شده‌اند؟

- (۱) هر دو هویت اقتصادی دارند - آسیب‌های مربوط به فقر و غنا تمامی جامعه را دربر می‌گیرد ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی فقط متوجه قشرهای فقیر است.
- (۲) آسیب‌های هر دو، فقط متوجه قشرهای ضعیف و فقیر جامعه است - چالش فقر و غنا، اغلب دوره‌ای و مقطعی است ولی بحران اقتصادی، همیشگی است.
- (۳) هر دو هویت اقتصادی دارند - چالش فقر و غنا همیشگی است ولی بحران اقتصادی، اغلب دوره‌ای و مقطعی است.
- (۴) آسیب‌های هر دو، فقط متوجه قشرهای ضعیف و فقیر جامعه است - بحران‌های اقتصادی در ابتدا به کشورهای غربی محدود می‌شدند ولی چالش فقر و غنا، به منطقه خاصی محدود نمی‌شود.

۱۲۵- به ترتیب بیان کنید بحران زیست‌محیطی ابتدا در کدام حوزه قرار داشت و به تدریج به کجا سرایت کرد و نگاه فرهنگ مدرن به طبیعت چگونه است؟

- (۱) ابتدا در حوزه رابطه انسان با طبیعت قرار داشت - به تدریج به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر نیز سرایت کرد - طبیعت را ماده‌ای خام و بی‌جان می‌داند و نگاه معنوی به طبیعت را کودکانه می‌پندارد.
- (۲) ابتدا همه محیط طبیعی زندگی انسان، آب، خاک و هوا را دربر گرفت - به تدریج کشورهای صنعتی غربی را فراگرفت - طبیعت و هر چه در آن است، آیات و نشانه‌های خداوند هستند.
- (۳) ابتدا کشورهای غربی را دربر گرفت - به تدریج همه محیط طبیعی زندگی انسان آب، خاک و هوا را فراگرفت - طبیعت ماده خام نیست، بلکه از ابعاد و نیروهای ماورائی برخوردار است.
- (۴) ابتدا در حوزه روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر قرار داشت - به تدریج به رابطه انسان‌ها با طبیعت سرایت کرد - انسان با تصرف طبیعت می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند.

۱۲۶- کدام گزینه تماماً به ویژگی‌های شناخت حسی اشاره دارد؟

- (۱) محدود به امور محسوس - عامل استفاده‌های مختلف از اشیای متفاوت - خطاناپذیر
- (۲) محدود به امور مادی - عامل تشخیص دادن تفاوت میان اشیا - خطاناپذیر
- (۳) محدود به امور طبیعی - عامل تشخیص تفاوت میان آب و غذا - خطاناپذیر
- (۴) محدود به امور مادی - عامل استفاده از ویژگی‌های منحصر به فرد اشیا - خطاناپذیر

۱۲۷- شناخت عقلی چیست؟

- ۱) شناختی است که صرفاً با استفاده از یافته‌های تجربی و تفکر و چینش استدلال‌ها به دست می‌آید.
- ۲) شناختی است که بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تفکر و چینش استدلال‌ها به دست می‌آید.
- ۳) شناختی که بسیاری از دانستنی‌های ریاضی بر پایه آن و با کنار هم گذاشتن یافته‌های تجربی، بنا شده است.
- ۴) شناختی است که قواعد اساسی آن با صرفاً با کنار هم گذاشتن عقل و استدلال‌های تجربی به دست می‌آید.

۱۲۸- همه موارد زیر به یک ابزار شناخت اشاره کرده است؛ به جز.....

- ۱) دانستنی‌های فلسفه از طریق این ابزار دریافت می‌شوند.
- ۲) شناخت قوانین طبیعی به واسطه این ابزار صورت می‌گیرد.
- ۳) دروازه ورود انسان به طبیعت و عامل شناخت ویژگی اشیا است.
- ۴) علل پیدایش حالت‌های درونی نفس، با این ابزار کشف می‌شود.

۱۲۹- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«معرفت شهودی را بدان جهت بی‌واسطه می‌گویند که .....

- ۱) بدون استفاده از تجربه، آزمایش و استدلال عقلی، در قلب تجلی می‌کند.
- ۲) از طریق تقویت ایمان و تقویت نفس و تهذیب آن و عبادت خالصانه به دست می‌آید.
- ۳) قلب انسان حقیقت‌های جهان آفرینش را چنان درمی‌یابد که گویا با چشم می‌بیند.
- ۴) عارف ممکن است در این شناخت علاوه بر عالم طبیعت، سایر عوالم را هم مشاهده کند.

۱۳۰- کدام گزینه درباره شناختی که بیت زیر به آن اشاره می‌کند، درست نیست؟

«دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند / و اندر آن ظلمت شب آب حیاتم دادند»

- ۱) به واسطه ابزار «دل» یا «قلب» صورت می‌گیرد.
- ۲) بدون تهذیب نفس چنین شناختی ممکن نیست.
- ۳) دستیابی به آن به صورت تدریجی و گام‌به‌گام است.
- ۴) ممکن است عارف با چشم خود وجود فرشتگان را دریابد.

۱۳۱- کدام گزینه درباره برترین نوع شهود، عبارت صحیحی را بیان نمی‌کند؟

- ۱) این شهود ویژه پیامبران است و خداوند از طریق وحی و به واسطه پیامبران، معارفی را در اختیار بشر قرار داده است.
- ۲) قرآن کریم نمونه‌ای از آن است که با تأمل و تدبر در کلام الهی و به میزان توانایی خود می‌توانیم همه حقایق را دریابیم.
- ۳) در چنین شهودی، خداوند حقایق و معانی و حتی گاهی عین کلمات و عبارات خود را بر قلب پیامبر نازل می‌کند.
- ۴) پیامبر پس از دریافت حقایق و معانی از جانب خداوند، بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی آن را به مردم منتقل می‌کند.

۱۳۲- کدام گزینه درباره اولین دوره معرفت‌شناسی درست نیست؟

- ۱) معرفت‌شناسی در این دوره به شکل مستقل مطرح نبوده است.
- ۲) میزان تطابق شناخت با واقعیت در این دوره مورد توجه بوده است.
- ۳) به شناخت عقلی در این دوره اصلاً توجه نمی‌شد و تمام تمرکز بر حس بود.
- ۴) دانشمندان پیش از سقراط نیز در این دوره معرفت‌شناسی قرار می‌گیرند.

۱۳۳- کدام گزینه درباره نتیجه استدلال پارمنیدس درست است؟

- ۱) اعتقاد پارمنیدس به خطاناپذیر بودن حواس انسان در نتیجه‌گیری او نقش داشت.
- ۲) بی‌اعتمادی او به داده‌هایی که از حواس انسان به دست می‌آیند، در نتیجه او نقش داشت.
- ۳) او ابزار درک حرکت در جهان را عقل می‌دانست و به همین علت به بی‌اعتباری حس حکم کرد.
- ۴) او علت عدم امکان اتکا به حواس را خطاهایی می‌دانست که همواره در شناخت حسی رخ می‌داد.

۱۳۴- کدام گزینه، نمی‌تواند از مقدمات استدلال سوفسطائیان در انکار شناخت باشد؟

- ۱) اگر چیزی حس می‌کنیم، بدان معنا نیست که حس ما از یک واقعیت بیرونی خبر می‌دهد.
- ۲) تنها ابزار شناخت انسان حس است و آدمی به غیر از حواس ابزاری برای شناخت در اختیار ندارد.
- ۳) تنها ابزار شناخت انسان با خطا مواجه است و ممکن است در مسیر شناخت اختلال به وجود بیاید.
- ۴) این‌که امروز از نظر شخصی گرم و از نظر شخص دیگر سرد است، به تفاوت حواس در انسان‌ها اشاره دارد.

۱۳۵- کدام گزینه درباره افلاطون و ارسطو نادرست است؟

- ۱) این دو فیلسوف به عقل بیشتر از حس توجه کرده‌اند.
- ۲) هر دو حس را از ابزارهای معتبر کسب شناخت می‌دانستند.
- ۳) برخلاف ارسطو، دیدگاه آن‌جهانی در فلسفه افلاطون وجود دارد.
- ۴) ارسطو برخلاف افلاطون، اعتقاد محکمی به شناخت قلبی ندارد.

۱۳۶- کدام گزینه درباره ملاصدرا، درست نیست؟

- ۱) دستگاه فلسفی ملاصدرا صرفاً بر شناخت قلبی متمرکز است.
- ۲) ملاصدرا راه شیخ اشراق را در زمینه معرفت شهودی تکمیل کرد.
- ۳) ملاصدرا همانند فارابی به همه راه‌های کسب معرفت اعتقاد داشت.
- ۴) ملاصدرا اولین کسی نبود که راه شهود قلبی را به فلسفه باز کرد.

۱۳۷- کدام گزینه گزاره صحیحی را درباره دکارت بیان می‌کند؟

- ۱) از مخالفین تجربه و تجربه‌گرایی بود و با تأکید بر ابزار عقل سبب پیشرفت علوم عقلی شد.
- ۲) اولین کسی است که معرفت‌های ذاتی انسان (مانند وجود خدا) را به شکل تجربی اثبات می‌کند.
- ۳) او اعتقاد داشت امور محسوسی در ذات انسان وجود دارد که برای درک آن‌ها به عقل نیازی نداریم.
- ۴) او ضمن پذیرش حس و تجربه به عنوان ابزارهای شناخت، آن را برای شناخت برخی امور کافی نمی‌دانست.

۱۳۸- کدام گزینه درباره دیدگاه کانت و فرانسویس بیکن نادرست است؟

- (۱) هر دو، حس و تجربه را از راه‌های معتبر کسب شناخت می‌دانستند.
- (۲) راه رسیدن به شناخت حقیقی نزد کانت و فرانسویس بیکن متفاوت بود.
- (۳) استدلال‌های بیکن برعکس کانت نمی‌تواند همزمان اعتبار عقل و تجربه را ثابت کند.
- (۴) کانت مانند بیکن درک برخی امور مثل علیت را از طریق و تجربه ممکن می‌داند.

۱۳۹- کدام گزینه درباره سرانجام جدال میان عقل‌گرایی و تجربه‌گرایی درست نیست؟

- (۱) تلاش عقل‌گرایان در برابر فیلسوفان تجربه‌گرا کافی نبود.
- (۲) با ورود به تجربه‌گرایی مطلق، نتیجه این جدال مشخص شد.
- (۳) مفاهیمی مثل اختیار و روح، مجدداً در کانون توجه قرار گرفت.
- (۴) تنها راه رسیدن به شناخت و معرفت، در یک ابزار خلاصه شد.

۱۴۰- بیت زیر با کدام یک از مکاتب معرفت‌شناسی اروپا ارتباط دارد؟

«سعدیا گرچه سخن دان و مصالح گویی / به عمل کار برآید به سخندانی نیست»

- (۱) مصلحت عقلی
- (۲) پراگماتیسم
- (۳) اثبات‌گرایی
- (۴) عقل‌گرایی

۱۴۱- به ترتیب مفاهیم مربوط به «تصمیم‌گیری» و «حل مسئله» در کدام گزینه به درستی بیان شده‌اند؟

- (۱) یافتن راه‌حل برای رسیدن به هدف، با توجه به شرایط موجود - ارزیابی اولویت‌های مختلف و انتخاب بهترین اولویت
- (۲) عالی‌ترین و پیچیده‌ترین فعالیت شناختی انسان است - مهمترین دغدغه آن، انتخاب بهترین اولویت است.
- (۳) فقط این راه به هدف می‌رساند - همه راه‌ها برایمان پذیر است، ولی این از همه مطلوب‌تر است.
- (۴) توجه به موضوع انتخاب‌ها در آن اهمیت دارد - بازآفرینی راهکارها برای استفاده‌کنندگان آن اجباری است.

۱۴۲- انتخاب رشته تحصیلی روان‌شناسی صرفاً به خاطر این که دوستان آن را انتخاب کرده است و به تأخیر انداختن مداوم رژیم غذایی برای

تناسب اندام، به ترتیب نشانگر کدام سبک‌های تصمیم‌گیری هستند؟

- (۱) احساسی - اجتنابی
- (۲) وابسته - تکانشی
- (۳) وابسته - اجتنابی
- (۴) احساسی - تکانشی

۱۴۳- به ترتیب عبارات‌های «نگین تصمیم می‌گیرد برای رسیدن به آمادگی جسمانی حرفه‌ای، هر روز ۱ ساعت بیشتر از روز قبل ورزش کند تا بتواند بعد از یک ماه روزی ۷ ساعت یا بیشتر ورزش کند» و «پزشکی برای تشخیص بهتر بیماری مریض خود، از صندلی خود برمی‌خیزد و نزدیک

بیمار قرار می‌گیرد تا او را بهتر معاینه کند» نشان‌دهنده کدام روش‌های اکتشافی حل مسئله هستند؟

- (۱) شروع از آخر - کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب
- (۲) خرد کردن - بارش مغزی
- (۳) شروع از آخر - بارش مغزی
- (۴) خرد کردن - کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب

۱۴۴- کدام تصمیم‌گیری از نظر تعداد افراد تصمیم‌گیرنده با بقیه متفاوت است؟

- (۱) انتخاب بهترین موسیقی متن فیلم در جشنواره فیلم فجر
- (۲) انتخاب بازیکنان تیم ملی فوتبال
- (۳) انتخاب شغل مورد نظر
- (۴) انتخاب استراتژی مناسب جهت مقابله با دشمنان

۱۴۵- به ترتیب «مرحله سوم حل مسئله»، «مرحله ششم تصمیم‌گیری»، «مرحله پنجم حل مسئله» و «مرحله چهارم تصمیم‌گیری» در کدام گزینه به درستی بیان شده‌اند؟

- (۱) به کارگیری راه‌حل مناسب - اجرای بهترین اولویت - انتخاب راه‌حل‌های جایگزین - بیان ویژگی‌های هر انتخاب
- (۲) ارزیابی راه‌حل - تعهد و پایبندی به اجرای اولویت مورد نظر - بازبینی و اصلاح راه‌حل - بیان ویژگی‌های هر انتخاب
- (۳) به کارگیری راه‌حل مناسب - اجرای بهترین اولویت - بازبینی و اصلاح راه‌حل - ارزیابی پیامدهای هر انتخاب
- (۴) ارزیابی راه‌حل - تعهد و پایبندی به اجرای اولویت مورد نظر - انتخاب راه‌حل‌های جایگزین - ارزیابی پیامدهای هر انتخاب

۱۴۶- به ترتیب تصمیم‌گیری‌های «ساده»، «مهم» و «پیچیده»، به تصمیم‌گیری بر چه اساسی اشاره دارند؟

- (۱) اهمیت تصمیم - تعداد اولویت‌ها - اهمیت تصمیم
- (۲) تعداد اولویت‌ها - اهمیت تصمیم - تعداد اولویت‌ها
- (۳) اهمیت تصمیم - اهمیت تصمیم - تعداد اولویت‌ها
- (۴) تعداد اولویت‌ها - تعداد اولویت‌ها - اهمیت تصمیم

۱۴۷- به ترتیب عبارات‌های «رضا برای رسیدن به نمره عالی در درس ریاضی بسیار جدیت دارد» و «علی می‌داند برای رسیدن به تسلط در درس

زبان انگلیسی، باید دانش اولیه خود را بداند» به کدام ویژگی‌های مسئله اشاره دارند؟

- (۱) تحت کنترل بودن - محدود بودن توانمندی‌ها
- (۲) هدفمندی - مشخص نمودن مبدأ
- (۳) هدفمندی - محدود بودن توانمندی‌ها
- (۴) تحت کنترل بودن - مشخص نمودن مبدأ

۱۴۸- به ترتیب کدام سبک تصمیم‌گیری معمولاً با پشیمانی همراه است و کدام سبک تصمیم‌گیری براساس عواطف زودگذر است؟

- (۱) تکانشی - احساسی
- (۲) اجتنابی - وابسته
- (۳) اجتنابی - احساسی
- (۴) تکانشی - وابسته

۱۴۹- در کدام گزینه مسیر آینده، با خطا طی نشده است؟

- (۱) رفتن به کوه با وجود بهمن زیاد، فقط به دلیل تهیه لوازم کوهنوردی.
- (۲) مهمانی رفتن در شرایط خطرناک کرونا، به خاطر خریدن لباس مهمانی.
- (۳) انصراف از مسابقه فوتبال، به دلیل آسیب‌دیدگی مچ پا با وجود تمرین‌های شبانه‌روزی.
- (۴) رانندگی در جاده‌ای که در دست تعمیر است، زیرا هزینه زیادی برای مسافرت خرج شده است.

۱۵۰- به ترتیب «انتخاب کت و شلوار از بین سه انتخاب»، «براز خرسندی از خرید کت و شلوار» و «متناسب بودن کت و شلوارهای مورد نظر با

اندام خود»، نشان‌دهنده کدام مراحل تصمیم‌گیری هستند؟

- (۱) اول - هفتم - ششم
- (۲) دوم - پنجم - ششم
- (۳) اول - پنجم - چهارم
- (۴) دوم - هفتم - چهارم

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۷

جمعه ۱۴۰۰/۱۲/۲۰

آزمون‌های سراسر کاج

گزینه‌درسدرا انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

پاسخ‌های تشریحی

پایه یازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد کل سؤالات: ۱۵۰	مدت پاسخگویی: ۱۵۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی ۲	۱۵	۱	۱۵	۱۵ دقیقه
۲	عربی، زبان قرآن ۲	۱۵	۱۶	۳۰	۱۵ دقیقه
۳	دین و زندگی ۲	۱۵	۳۱	۴۵	۱۵ دقیقه
۴	زبان انگلیسی ۲	۱۵	۴۶	۶۰	۱۵ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۲	۱۵	۶۱	۷۵	۲۰ دقیقه
۶	علوم و فنون ادبی ۲	۲۰	۷۶	۹۵	۲۰ دقیقه
۷	تاریخ ۲	۱۰	۹۶	۱۰۵	۱۰ دقیقه
۸	جغرافیا ۲	۱۰	۱۰۶	۱۱۵	۱۰ دقیقه
۹	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۱۱۶	۱۲۵	۱۰ دقیقه
۱۰	فلسفه ۱	۱۵	۱۲۶	۱۴۰	۱۵ دقیقه
۱۱	روان‌شناسی	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰ دقیقه

آزمون‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
فارسی	امیرنجات شجاعی	اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا
زبان عربی	بهروز حیدریکی	شاهو مردانیان - سیدمهدی میرفتحی پریسا فیولو
دین و زندگی	محمد رضایی بقا	بهاره سلیمی - عطیه خادمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی فرد - مهدیه حسامی	مهدیه حسامی - مریم پارسائیان کاظم عباسی
ریاضی و آمار	خسرو محمدزاده	مریم ولی‌عابدینی - ندا فرهختی مینا نظری
تاریخ	محمداسماعیل سلیمانی	سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان رقیه بژند - فاطمه ساریخانی زهرا فرغی
جغرافیا	محسن مصالبی	محمداسماعیل سلمان‌پور مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی رقیه بژند
جامعه‌شناسی	سیروس نبی‌زاده	مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی فاطمه ساریخانی
فلسفه	امیرمحمد نصیری	مریم پارسائیان - فاطمه ساریخانی
روان‌شناسی	نگار کاغذگران	سیده مریم میرقاسمی - رقیه بژند فاطمه ساریخانی - مریم پارسائیان

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نبش بازارچه کتاب

اطلاع‌رسانی و ثبت نام: ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: ساناز فلاحی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - زهرا رجبی - سپیده‌سادات شریفی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرا: سعیده قاسمی

طراح شکل: آرزو گلفر

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - مینا عباسی - مهناز السادات کاظمی - زهرا فتاحی - فرزانه رجبی - ربابه الطافی

به نام خدا

حقوق دانش‌آموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نمایم:

- ۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.
- ۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.
- ۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.
- ۴- سؤالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک‌ترین سؤالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.
- ۵- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.
- ۶- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.
- ۷- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

• مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

• مراجعه به نمایندگی.

۸- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

- برگزاری جلسه مشاوره حضوری به صورت انفرادی حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
- تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
- تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].
- بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلافاصله با تلفن ۰۲۱-۶۴۲۰۰۰ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،

صدای دانش‌آموز است.

فارسی

۱ ۴ معنی درست واژه‌ها:

آوری: بی‌گمان، بی‌تردید، به طور قطع

هنر: فضیلت، استعداد، شایستگی، لیاقت

زخمِ درای: ضربهٔ پتک؛ درای، در اصل «زنگ کاروان» است.

پایمردی: خواهشگری، میانجی‌گری، شفاعت

۲ ۴ معنی درست واژه: دژم: خشمگین

۳ ۳ املای درست واژه: سوفار: دهانهٔ تیر

۴ ۲ عبارت «روضهٔ خُلد» در گزینهٔ (۲) یادآور نام کتاب «روضهٔ

خُلد» از مجد خوافی است.

۵ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) جناس: تُرک و تُرک

(۲) تضاد: نیک‌اندیش ≠ بداندیش

(۳) کنایه: دل‌سوخته

۶ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) شدم (رفتم) و شدم (گشتم) / مست و دست

(۲) جان و جهان

(۳) دُرد و دَرَد

۷ ۴ جناس (بیت «الف»): بکار، ببار

تشخیص (بیت «ج»): این‌که شعله، نفس‌های بی‌شمار بزند.

حسن تعلیل (بیت «د»): «د» علت رسیدن صبح به آفتاب، راستی و صدق اوست.

مجاز (بیت «ب»): فردا مجاز از آینده، روز قیامت

۸ ۲ صفت فاعلی در سایر گزینه‌ها:

(۱) زیبا

(۳) شکبیا

(۴) دلربا

۹ ۲ خواجه: نهاد

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دل: مفعول

(۳) قد: مفعول

(۴) جهان: مفعول

۱۰ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) شوخ (در گذشته در معنی «چرک و آلودگی» به کار می‌رفت).

(۳) سوگند (در گذشته در معنی «گوگرد» به کار می‌رفت).

(۴) کنیف (در گذشته در معنی «غلیظ و فشرده» به کار می‌رفت).

۱۱ ۲ مفهوم گزینهٔ (۲): بی‌تأثیر بودن آه مظلومان

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: عاقبت وخیم ظلم

۱۲ ۱ در گزینهٔ (۱) واژهٔ «یکایک» در معنی «یک‌به‌یک» و در سایر

گزینه‌ها در معنی «ناگهان» به کار رفته است.

۱۳ ۱ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینهٔ (۱): قدرتمندی فرومایگان

و انزوای خردمندان / وارونگی ارزش‌ها

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۲) ستایش تدبیر و دوراندیشی مخاطب

(۳) ستایش برخورد شایسته با نادان و دانا

(۴) نکوهش علم بدون عمل

۱۴ ۳ معنی واژهٔ «سبک» در ابیات سؤال و گزینهٔ (۳): فوراً، به‌سرعت

معنی واژهٔ «سبک» در سایر گزینه‌ها: کم وزن

۱۵ ۴ مفهوم مشترک رباعی سؤال و گزینهٔ (۴): آزادگی و ترک

وجود مادی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) زندگی دنیا توأم با رنج و اندوه است.

(۲) سفر معیار شناخت خلق و خوی واقعی است.

(۳) جاودانگی عشق

زبان عربی

■ مناسب‌ترین جواب را در ترجمه یا تعریب یا مفهوم مشخص کن (۲۰ - ۱۶):

۱۶ ۲ ترجمهٔ کلمات مهم: عَلمٌ: یاد داد، آموزش داد، تعلیم داد /

خَلَقٌ: آفرید / البیان: سخن گفتن

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «که» اضافی است؛ «الإنسان» در جای نادرستی ترجمه شده، او ←

انسان، «نحوه» اضافی است.

(۳) خالق ... است ← خلق کرد؛ «خَلَقَ» فعل است.

(۴) به انسان ← به او

۱۷ ۱ ترجمهٔ کلمات مهم: یَعْتَبِرُ: عبرت می‌گیرد، عبرت گرفته (با)

توجه به جمله) / لکبلا یَحْزَنُ: تا اندوهگین نشود / فائِهُ: از دستش رفته است

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) گذشته‌ها ← گذشته؛ «الماضي» مفرد است، عبرت گرفتن ← عبرت

می‌گیرد؛ «یعتبر» فعل است، از دستش می‌رود ← از دستش رفته است؛

«فات» ماضی است، محزون نمی‌گردد ← تا اندوهگین نشود؛ «لکبلا» لا +

مضارع: مضارع التزامی منفی

(۳) «کثیراً» در جای نادرستی ترجمه شده، از دست داده ← از دست رفته

(۴) و ناراحت نمی‌شود ← تا ناراحت شود، از دستش می‌رود ← از دستش رفته

۱۸ ۳ «یظْهَرُ» لازم است ← نمایان می‌شود

۱۹ ۴ موارد نادرست سایر گزینه‌ها:

(۱) یَنْفَعُ ← یُنْتَفِعُ، عبد ← عابد

(۲) العالم ← عالمٌ، العالمُ الَّذی، ألف ← آلف

(۳) یُنْفَعُ ← یُنْتَفَعُ، ألف ← آلف، عبد ← عابد

۲۷ ۲ گزینه مناسب را برای جای خالی مشخص کن: «فرزندانم در رودخانه‌ای که عمقش کم بود .....».

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) پنهان می‌کردند
(۲) شنا می‌کردند
(۳) تسبیح می‌کردند
(۴) سیر می‌شدند

بررسی گزینه‌ها: ۲۸ ۱

- (۱) «صَبَدٌ» نکره و فاعل «وَقَفَّ» است.
(۲) «مَوْعِظَةٌ» نکره و مفعول «طَلَّبَ» است.
(۳) «نَوْعٌ» نکره و مبتدا، «حَرَكَةٌ» نکره و مجرور به حرف جرّ و «سَرِيعَةٌ» نکره و صفت است.
(۴) «سَعْدِيٌّ» فاعل «قال» و معرفه به عَلَم است.

بررسی و ترجمه گزینه‌ها: ۲۹ ۴

- (۱) «كَاطِلٌ» معرفه است و نمی‌تواند صفت از نوع جمله داشته باشد، «المَقْدَسَةُ» صفت از نوع اسم است.
(۲) «المَجْدِينِ» صفت از نوع اسم.
(۳) «الإِسْلَامِيَّةُ، الإِلَهِيَّةُ» صفت از نوع اسم هستند.
(۴) «المَفِيدَةُ» صفت از نوع اسم برای «أَثْمَارٍ» و «نَأْكُلُ» جمله وصفیه برای اسم نکره «نَعَمٌ» است؛ ترجمه: «میوه‌های سودمند فصل تابستان، نعمت‌هایی هستند که آن‌ها را تازه و خشک شده می‌خوریم.»

- ۳۰ ۲ «شجره» بار اول در عبارت به صورت نکره و بار دوم به صورت معرفه به «ال» آمده است: در این حالت می‌توانیم «ال» آن را به صورت اسم اشاره ترجمه کنیم؛ ترجمه: «درختی را در روز پانزدهم اسفند کاشتیم، این درخت به مراقبت کاملی نیاز دارد.»

دین و زندگی

۳۱ ۱ حاکمان بنی‌عباس درصدد بودند مهدی موعود (ع) را به محض تولد، به قتل برسانند. از این‌رو، خداوند آخرین ذخیره و حجت خود را از نظرها پنهان کرد تا امامت در شکل جدید و از پس پرده غیبت ادامه یابد. این غیبت آن‌قدر ادامه می‌یابد که نه تنها مسلمانان، بلکه جامعه انسانی شایستگی درک ظهور و بهره‌مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کند.

۳۲ ۲ حضرت مهدی (عج) دوازدهمین امام ما، در سپیده دم جمعه، نیمه شعبان سال ۲۵۵ هـ.ق، در «سامرا» متولد شد و تا سال ۲۶۰ هـ.ق (پنج سالگی)، در کنار پدر بزرگوارش زندگی می‌کرد.

۳۳ ۳ حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس، ظالمانه و غاصبانه حکومت را به دست گرفته بودند و عاملان اصلی به شهادت رساندن امامان بودند. خداوند نعمت هدایت را با وجود امامان تمام و کامل گردانیده و راه رسیدن به رستگاری را برای انسان‌ها هموار ساخته است.

۳۴ ۴ رفتار خود مردم است که موجب هلاکت، یا عزت و سربلندی یک جامعه می‌شود، رفتار اجتماعی خود مردم در عبارت قرآنی «يُعَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ» ترسیم شده و تعبیر «مُعَيِّرًا نِعْمَةً» به مفهوم هلاکت و از دست دادن نعمت است.

۲۰ ۱ ترجمه عبارت سؤال: «چه بسا چیزی را ناپسند شمارید در حالی‌که برایتان خوب است.»

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) به مفهومی همانند عبارت سؤال اشاره کرده است.
(۲) انسان را از متهم کردن و تهمت زدن بر دیگری برحذر داشته است.
(۳) بیان کرده که عاقبت خیرخواهی، بدون تردید سعادت‌مندی است.
(۴) اشاره کرده که می‌بایست در عین خیرخواهی برای خود، خیرخواه دیگران نیز باشیم.

متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سؤالات زیر پاسخ بده (۲۴ - ۲۱):

«زمین در حالت گردش و حرکت مستمر است ولی [این حرکت] برای ساکنان کره زمین محسوس نیست. این حرکت دو نوع دارد: گردش زمین به دور زمین و گردش آن به دور خورشید. اولی سبب به وجود آمدن روز و شب می‌شود و دومی همان است که فصل‌های چهارگانه را تغییر می‌دهد، همان‌طور که منجر به پیدایش فصل‌های معکوس بین نیمکره شمالی و جنوبی می‌شود. باور اشتباهی میان مردم وجود دارد و آن این است که دلیل سرمای زمین در فصل زمستان دوری زمین از خورشید است اما در حقیقت زمین در فصل زمستان نور کم‌تری را از پرتوهای مستقیم خورشید دریافت می‌کند.»

۲۱ ۴ ترجمه عبارت سؤال: «متن درباره کدام موضوع اصلی صحبت می‌کند؟!»

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) تغییر فصل‌های سال!
(۲) سردی هوا و علت‌هایش!
(۳) خورشید و آن چه از نور و گرما به ما می‌دهد!
(۴) چرخش زمین و حرکتش به دور خودش و خورشید!

ترجمه گزینه‌ها: ۲۲ ۲

- (۱) دلیل رخ دادن شب و روز، چرخش زمین به دور مدار خودش است.
(۲) زمانی که زمین به دور خورشید می‌چرخد، از حرکت به دور خودش می‌ایستد.
(۳) زمین در فصل زمستان نور را بیشتر به صورت غیرمستقیم دریافت می‌کند.
(۴) هر فصلی به دلیل حرکت زمین و چرخش آن به دور خورشید رخ می‌دهد.
گزینه نادرست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۲۳ و ۲۴):

۲۳ ۱ مجهول (← معلوم)

۲۴ ۲ خبره «وجود» ← خبره «تسبب»

گزینه مناسب را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۳۰ - ۲۵):

۲۵ ۱ «المَدْرَسَةُ» صحیح است.

۲۶ ۳ ترجمه عبارت سؤال: «واژگانی وجود دارند که وارد زبان عربی شدند و ..... آواها و وزن‌هایش و ..... آن‌ها را عرب‌ها ..... زبان‌هایشان.»

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) دگرگون شدند - قرار دادند - از زمان
(۲) دگرگون کردند - دربر گرفتند - براساس
(۳) دگرگون شدند - به زبان آوردند - براساس
(۴) دگرگون کردند - برگرفتند - براساس

۴۱ ۴ از آنجا که حاکمان غاصب، قوانین اسلام را زیر پا می‌گذاشتند و به مردم ستم می‌کردند، امامان نیز وظیفه داشتند که براساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند.

از آنجا که رهبری و اداره جامعه از جانب خداوند به امامان سپرده شده بود، لازم بود برای انجام دادن این وظیفه، امامان به پا خیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات، حاکمان غاصب را برکنار کنند تا با تشکیل حکومتی بر مبنای اسلام راستین، قوانین دین را به اجرا درآورند و عدالت را برقرار سازند.

۴۲ ۳ امیرالمؤمنین (ع) و حضرت فاطمه (س) به ممنوعیت نوشتن احادیث توجه نکردند و سخنان پیامبر را به فرزندان و یاران خود آموختند و از آنان خواستند که این آموخته‌ها را به نسل‌های بعد منتقل کنند. (حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص))

ثمره حضور سازنده ائمه (ع) در راستای تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو، فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار (ع) در کنار سیره پیامبر (ص) و قرآن کریم است.

۴۳ ۴ تلاش ائمه (ع) در راستای مرجعیت دینی ایشان، سبب شد که حقیقت اسلام برای جویندگان حقیقت پوشیده نماند و کسانی که طالب حقیقت‌اند بتوانند در میان انبوه تحریفات به تعلیمات اصیل اسلام دست یابند و راه حق را از باطل تشخیص دهند.

۴۴ ۴ موارد (ج) و (د) صحیح هستند.

بررسی موارد:

الف) انتخاب شیوه‌های درست مبارزه، موجب سست شدن بنای ظلم و جور بنی‌امیه و بنی‌عباس می‌گردید. (نادرستی مورد الف)

ب) اعلام نمودن حق حکومت از آن خود توسط امام صادق (ع) در مراسم حج در عرفه، مربوط به اقدام معرفی خویش به عنوان امام بر حق است. (نادرستی مورد ب)

ج) امامان در هر زمان شیوه مبارزه را متناسب با شرایط زمانه برمی‌گزیدند، پس امام حسن نیز همانند امام حسین (ع) در عصر یزید علیه او قیام می‌نمود. (درستی مورد ج)

د) امامان هیچ‌یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به عنوان جانشین رسول خدا (ص) تأیید نمی‌کردند. زیرا همه آن‌ها را در غضب خلافت و جانشینی رسول خدا (ص) یکسان می‌دیدند. (درستی مورد د)

۴۵ ۳ - امامان، هیچ‌یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به عنوان جانشین رسول خدا (ص) تأیید نمی‌کردند (عدم تأیید حاکمان) و این موضوع را به شیوه‌های مختلف به مردم اطلاع می‌دادند.

- آن بزرگواران، همواره خود را به عنوان امام و جانشین بر حق پیامبر اکرم (ص) معرفی می‌کردند، به گونه‌ای که مردم بدانند تنها آن‌ها جانشینان رسول خدا و امامان بر حق جامعه‌اند (آگاهی بخشی به مردم)

۳۵ ۲ امام را از آن جهت «غایب» نامیده‌اند که ایشان از نظرها «غایب» است. نه این‌که در جامعه حضور ندارد. امیرالمؤمنین علی (ع) می‌فرماید: «حجت خداوند در میان مردم حضور دارد.»

به عبارت دیگر، ما انسان‌ها هستیم که امام را نمی‌بینیم، نه این‌که ایشان در بین ما نیست و از وضع ما بی‌خبر است. پس امام حضور دارد، اما مردم از وجود او بی‌بهره می‌شوند و امام علی (ع) می‌فرماید: «(خداوند) آنان را از وجود حجت در میانشان بی‌بهره می‌سازد.»

سایر عبارتها، اشاره به ظهور دارند، نه غیبت.

۱ ۳۶ بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) به دلیل غایب بودن حضرت مهدی (ع) بهره‌مندی از ایشان در عصر غیبت کاهش می‌یابد.

۳) همه امامان از ولایت معنوی برخوردارند و به اذن خداوند از طریق غیبی نیازهای مؤمنان را پاسخ می‌دهند.

۴) رهبری حقیقی مسلمانان، هم‌اکنون به عهده امام عصر (ع) است، اما این رهبری را انسان‌های عادی حس نمی‌کنند.

۳۷ ۲ امام عصر (ع) در نامه‌ای به شیخ مفید، از علمای بزرگ اسلام، درباره ولایت معنوی آن حضرت می‌فرماید: «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست.»

۳۸ ۴ - امامان، شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان برمی‌گزیدند؛ به گونه‌ای که هم تفکر اسلام راستین باقی بماند، هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی‌امیه و بنی‌عباس سست شود و هم روش زندگی امامان (ع)، به نسل‌های آینده معرفی گردد. (انتخاب شیوه‌های درست مبارزه)

- ائمه اطهار (ع) به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، با تکیه بر علم الهی خود، درباره همه مسائل دینی و حکومتی اظهار نظر می‌کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره‌مند می‌ساختند. (تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو)

- بعد از رحلت رسول خدا (ص)، نوشتن احادیث ایشان ممنوع شد و این ممنوعیت آثار زبان‌باری برای مسلمانان داشت که امیرالمؤمنین (ع) و حضرت فاطمه (س) به این ممنوعیت توجه نکردند و سخنان پیامبر را به فرزندان و یاران خود آموختند. (حفظ سیره و سخنان پیامبر (ص))

۳۹ ۳ سخت‌گیری حاکمان بنی‌عباس نسبت به امام دهم و یازدهم تا حدی شدت یافته بود که آن بزرگواران را در محاصره کامل قرار داده بودند؛ زیرا آنان از اخباری که از پیامبر اکرم (ص) و سایر امامان رسیده بود، مطلع بودند.

۴۰ ۳ به علت عدم توجه مسلمانان به هشدارهای امیرالمؤمنین علی (ع)، آن‌چه امام پیش‌بینی می‌کرد، به وقوع پیوست؛ بنی‌امیه بر مردم حاکم شدند و دنیای اسلام را تا حد زیادی (نسبی) به دوران جاهلیت بازگرداندند.

با وجود این شرایط سخت و بحرانی، ائمه اطهار (ع) از پا ننشستند و به شکل‌های گوناگون با این حاکمان مبارزه می‌کردند (در راستای ولایت ظاهری) و در مقابل تفسیرهای غلط از اسلام و تحریف دین، آموزه‌های قرآن و سخنان واقعی پیامبر را در اختیار مردم قرار دادند. (در راستای مرجعیت دینی)

از آنجا که سؤال درباره تفسیر و تحریف اسلام سخن گفته، پس موضوع تعلیم و مرجعیت دینی پاسخ صحیح است.

زبان انگلیسی

۴۶ ۴ باید شغلی پیدا کنیم که به من امکان خواهد داد از تجربه‌های [که] تاکنون کسب کرده‌ام استفاده کنم.

توضیح: برای اشاره به فعلی که از گذشته تاکنون به صورت پیوسته یا متناوب انجام شده است، از زمان حال کامل (have / has + p.p.) استفاده می‌شود.

۴۷ ۲ از زمانی که کامپیوترها ابتدا در اوایل دهه‌ی ۱۹۸۰ برای عموم [مردم] معرفی شدند، فناوری بسیار تغییر کرده است.

توضیح: از زمان حال کامل (have/has + p.p.) می‌توان برای اشاره به فعلی استفاده کرد که از زمان مشخصی در گذشته (در این تست اوایل دهه‌ی ۱۹۸۰) به طور پیوسته یا متناوب ادامه داشته است.

دقت کنید: از "since" (از، از وقتی که) به همراه زمان حال کامل استفاده می‌شود تا به مبدأ فعل در گذشته اشاره شود.

۴۸ ۱ A: «آن چیست؟»

B: «آن ابزاری برای اندازه‌گیری میزان رطوبت در هوا است.»

توضیح: بعد از حروف اضافه (مانند "for" در این تست) فعل به صورت اسم مصدر (s-ing) به کار می‌رود.

دقت کنید: در این تست "the amount of moisture" (میزان رطوبت) مفعول این فعل است و همان‌طور که می‌دانید در زبان انگلیسی مفعول پس از فعل قرار می‌گیرد.

۴۹ ۳ اگر سرطان به سایر بخش‌های بدن او منتشر شده باشد، این درمان سرطان را درمان نخواهد کرد.

(۱) کمک کردن (به) (۲) نجات دادن، پس‌انداز کردن
(۳) درمان کردن، معالجه کردن (۴) کسب کردن، به دست آوردن

۵۰ ۱ ما با حمایت عاطفی او را پشتیبانی کردیم و تلاش کردیم تا به او کمک کنیم با واقعیت شرایطش کنار بیاید.

(۱) احساسی، عاطفی (۲) اعتیادآور
(۳) هیجان‌زده (۴) خوشبخت، سعادتمند

ارسطو فیلسوف یونانی یکی از اولین زیست‌شناسان بود. او در حدود ۳۵۰ [سال] پیش از میلاد مسیح پرنده‌گان و حیوانات را مطالعه می‌کرد. در طول قرن ۱۷، دانشمند انگلیسی رابرت هوک سلول‌های زنده را از طریق میکروسکوپ تازه اختراع شده، کشف کرد. در [سال] ۱۹۵۳ دانشمند انگلیسی فرانسیس کریک و دانشمند آمریکایی جیمز واتسون ساختار اسید دی‌اکسی‌ریبونوکلیتیک (DNA) را کشف کردند، [ماده] شیمیایی‌ای که تمامی سلول‌ها و الگوهای حیات را کنترل می‌کند.

۵۱ ۴ **توضیح:** برای اشاره به فعلی که در زمان مشخصی از گذشته انجام شده و به اتمام رسیده است از زمان گذشته ساده (در این مورد "studied") استفاده می‌شود.

۵۲ ۱

(۱) در طی، در طول (۲) فراتر از
(۳) در کنار (۴) از میان، از عرض

۵۳ ۳

(۱) شیء، هدف (۲) نوع، گونه
(۳) سلول (۴) جزء، [در جمع] جزئیات

۵۴ ۲

(۱) انجام دادن، اجرا کردن
(۲) اختراع کردن، ابداع کردن
(۳) وجود داشتن، بودن
(۴) کشف کردن

۵۵ ۱

توضیح: عبارت قرارگرفته در جای خالی یک عبارت اسمی است که در مورد عبارت پیش از جای خالی "deoxyribonucleic acid (DNA)" توضیح بیشتری ارائه می‌دهد، بنابراین در ابتدای آن به اسم "the chemical" نیاز داریم.

دقت کنید: بعد از "all"، هر دو اسم قابل شمارش "cell" (سلول) و "pattern" (الگو) جمع بسته می‌شوند.

اگرچه ممکن است گردشگران فکر کنند بهترین مکان برای دیدن ویرانه‌های روم، شهر جدید رم است، [اما] آن‌ها در اشتباه هستند. شهری وجود دارد که بهتر از هر [شهر] دیگری به بازدیدکنندگان کمک می‌کند [تا] متوجه شوند احتمالاً زندگی کردن در دنیای روم باستان به چه صورت بوده است. آن شهر، افسوس در ترکیه غربی است. بازدیدکنندگان در افسوس ویرانه‌های شگفت‌انگیزی را از حدود [سال] ۱۰۰ میلادی می‌یابند، مانند کتابخانه‌ای باشکوه و تئاتری که زمانی ۲۴,۰۰۰ [نفر] اعضای حضار را [در خود] جای می‌داد. این ویرانه‌ها در زمره بهترین [مناطق] حفظ‌شده در جهان هستند و شامل خانه‌ها، معابد و حمام‌ها می‌باشند. هم‌چنین گردشگران می‌توانند از سکونتگاه‌های باستانی [که] با کف‌های مرمر و دیوارنگاره‌های نقاشی شده بر روی دیوارها تکمیل شده‌اند، دیدن کنند.

افسوس سابقاً به عنوان یک مرکز تجارت مهم به امپراتوری روم خدمت می‌کرد زیرا به دریای اژه دسترسی داشت. با این وجود، رودخانه‌ای که به اژه منتهی می‌شد، با گل و لای پر شد [است] و امروزه افسوس مایل‌ها در خشکی است. این شهر در قرون وسطی متروکه شد. بازدیدکنندگان افسوس می‌توانند [در] یک جاده رومی قدم بزنند و بناهایی را که رومیان باستان می‌دیدند، ببینند. آن‌ها می‌توانند شاهکارهای مهندسی‌ای را که هنوز هم شکوهمند هستند مانند آکوستیک (پژواک‌شناسی) باورنکردنی در تئاتر عظیم [واقع] در فضای باز مورد تحسین قرار دهند. در این جا، زمانی اعضای حضار رومی به اجراهای باستانی گوش فرا می‌دادند و به تماشای نبرد گلاادیاتورها می‌پرداختند. گردشگران امروزه در افسوس می‌توانند امپراتوری روم باستان را در الهام‌بخش‌ترین شکل خود تجربه کنند.

۵۶ ۲ نویسنده عمدتاً تلاش می‌کند تا .....

(۱) به خوانندگان اطلاع دهد افسوس در طول زمان چگونه تغییر کرده است
(۲) خوانندگان را متقاعد کند که افسوس بهترین مکان برای دیدن ویرانه‌های رومی است
(۳) خوانندگان را با داستانی در مورد افسوس سرگرم کند
(۴) ویرانه‌ها در افسوس را با ویرانه‌ها در رم مقایسه کند

۶۳ ۲ با توجه به حضور x در مخرج کسر $\frac{1}{x}$ ، دامنه تابع به

صورت $D = \mathbb{R} - \{0\}$ می‌باشد. از طرفی می‌دانیم $\frac{1}{x}$ مخالف صفر است. پس

طبق تعریف تابع علامت داریم:

$$y = \begin{cases} 1 & \frac{1}{x} > 0 \\ -1 & \frac{1}{x} < 0 \end{cases}$$

بنابراین مجموعه برد تابع به صورت $R = \{-1, 1\}$ می‌باشد که دو عضو دارد.

۶۴ ۳

$$f(\sqrt{3}-2) = \text{sign}(\sqrt{3}-2) + [2 + (\sqrt{3}-2)] = \text{sign}(\sqrt{3}-2) + [\sqrt{3}]$$

می‌دانیم $\sqrt{3} \approx 1.7$ ، پس $\sqrt{3}-2 \approx -0.3$ مقداری منفی است.

بنابراین $\text{sign}(\sqrt{3}-2) = -1$ می‌باشد.

می‌دانیم $\sqrt{3} \approx 1.7$ ، بنابراین $[\sqrt{3}] = 1$ می‌باشد. اکنون می‌توانیم حاصل

عبارت را به دست آوریم:

$$\text{sign}(\sqrt{3}-2) + [\sqrt{3}] = -1 + 1 = 0$$

۶۵ ۲ تابع $f(x)$ را به صورت تابع دو ضابطه‌ای زیر می‌نویسیم.

($\mathbb{Z}$ مجموعه اعداد صحیح است.)

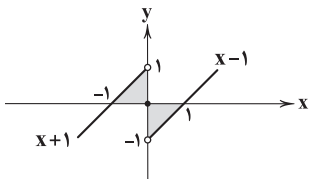
$$f(x) = [x] + [-x] = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -1 & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

بنابراین نمودار تابع $f(x)$ مطابق شکل گزینه (۲) می‌باشد.

۶۶ ۳ تابع f را به صورت تابع سه ضابطه‌ای زیر می‌نویسیم و نمودار

آن را رسم می‌کنیم:

$$f(x) = \begin{cases} x-1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ x+1 & x < 0 \end{cases}$$

همان‌طور که مشاهده می‌شود سطح مورد نظر شامل دو مثلث قائم‌الزاویه

متساوی‌الساقین هم‌مساحت می‌باشد. مساحت یکی از مثلث‌ها را محاسبه کرده

و آن را دو برابر می‌کنیم.

$$\text{مساحت مثلث} = \frac{1}{2}(\text{قاعده} \times \text{ارتفاع}) = \frac{1}{2}(1 \times 1) = \frac{1}{2}$$

$$\text{مساحت سطح محصور} = 2\left(\frac{1}{2}\right) = 1$$

۶۷ ۳

$$f(3) = |3 - |3+1|| = |3 - |4|| = |3 - 4| = |-1| = 1$$

$$f\left(-\frac{3}{2}\right) = \left|-\frac{3}{2} - \left|-\frac{3}{2} + 1\right|\right| = \left|-\frac{3}{2} - \left|-\frac{1}{2}\right|\right| = \left|-\frac{3}{2} - \frac{1}{2}\right| = |-2| = 2$$

اکنون می‌توانیم حاصل عبارت مورد نظر را به دست آوریم:

$$f(3) + f\left(-\frac{3}{2}\right) = 1 + 2 = 3$$

۵۷ ۳ کلمه "fabulous" (شگفت‌انگیز، حیرت‌آور) در پاراگراف اول

نزدیک‌ترین معنی را به "wonderful" دارد.

(۱) داخلی، خانگی، خانوادگی (۲) طبیعی، ذاتی

(۳) فوق‌العاده، شگفت‌انگیز (۴) منظم، مرتب

۵۸ ۱ افسوس برخلاف رم ..... .

(۱) در قرون وسطی تخلیه شد

(۲) هنوز هم شهر مهمی است

(۳) مرکز مهمی از امپراتوری روم باستان بود

(۴) حاوی ویرانه‌های باستانی است

۵۹ ۳ کدام یک [از این‌ها] به بهترین شکل نگرش نویسنده را به

افسوس توصیف می‌کند؟

(۱) نویسنده نسبت به افسوس منتقد است.

(۲) نویسنده ناراحت است که افسوس متروکه شد.

(۳) نویسنده فکر می‌کند [که] افسوس مهم است.

(۴) نویسنده خشنود است که بازدیدکنندگان رم را به افسوس ترجیح می‌دهند.

۶۰ ۴ یک مضمون متن [این] است که .....

(۱) امروزه مهم است که از مراکز معنوی دیدن کنید

(۲) مردم می‌توانند [مطالب] بیشتری را از شهرهای امروزی نسبت به

شهرهای قدیمی فرا بگیرند

(۳) تمدن‌های مهم نزدیک آب شکل گرفتند

(۴) مردم می‌توانند با کاوش [در] ویرانه‌های باستانی [مطالبی] را در

مورد گذشته فرا بگیرند

ریاضیات

۶۱ ۱ طبق تعریف و مفهوم جدول پلکانی، مقدار تخفیف به صورت

زیر محاسبه می‌شود:

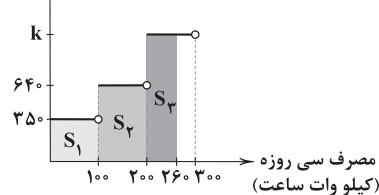
$$\begin{aligned} & \frac{2}{100}(1,000,000 - 500,000) + \frac{5}{100}(1,500,000 - 1,000,000) \\ & + \frac{1}{100}(2,000,000 - 1,500,000) + \frac{1}{100}(2,350,000 - 2,000,000) \\ & = 10,000 + 25,000 + 40,000 + 35,000 = 110,000 \end{aligned}$$

۶۲ ۲ هزینه برق مصرفی با مجموع مساحت‌های هاشورخورده در

شکل زیر برابر است:

هزینه پلکانی برق

(ریال)

$$S_1 = 35 \times 100 = 35,000$$

$$S_2 = 64 \times (200 - 100) = 64,000$$

$$S_3 = k \times (260 - 200) = 60k$$

$$S_1 + S_2 + S_3 = 165,000 \Rightarrow 35,000 + 64,000 + 60k = 165,000$$

$$\Rightarrow 60k = 66,000 \Rightarrow k = 1100$$

۳ ۶۸

هیچ یک از گزینه‌ها، زیرمجموعه این محدوده تغییرات نیستند.

دوم: اگر $x < 0$ باشد $|x| = -x$ است. در این حالت برای آن که $f(x)$ ضابطه تابع همانی باشد، باید $[x] = -1$ شود و در این صورت $0 < x \leq -1$ می‌باشد.

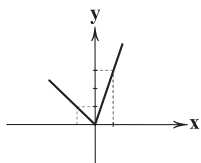
$$f(x) = [x] |x| = -1(-x) = x \quad (-1 \leq x < 0)$$

گزینه (۴) در این محدوده تغییرات قرار دارد.

۳ ۷۲ با توجه به تعریف قدرمطلق داریم:

$$y = \begin{cases} 2x + x = 3x & x \geq 0 \\ -2x + x = -x & x < 0 \end{cases}$$

با توجه به ضابطه‌ها و دامنه آن‌ها، نمودار به صورت زیر رسم می‌شود.

۳ ۷۳ تابع جزء صحیح به هر عدد صحیح k و تمام اعداد میان k و $k+1$ ، عدد صحیح k را نسبت می‌دهد.

$$\left[\frac{x+13}{3} - 5 \right] = -1 \Rightarrow -1 \leq \frac{x+13}{3} - 5 < 0 \xrightarrow{+5} 4 \leq \frac{x+13}{3} < 5$$

$$\xrightarrow{\times 3} 12 \leq x+13 < 15 \xrightarrow{-13} -1 \leq x < 2$$

در این محدوده فقط یک عدد طبیعی $x=1$ قرار دارد.۲ ۷۴ می‌دانیم x^2 مقداری نامنفی است، بنابراین:

$$x^2 \geq 0 \Rightarrow -x^2 \leq 0 \Rightarrow \text{sign}(-x^2) = \begin{cases} 0 & x = 0 \\ -1 & x \neq 0 \end{cases}$$

در این صورت نمودار تابع مورد نظر، مطابق با نمودار گزینه (۲) می‌باشد.

۴ ۷۵

$$f(\sqrt{2}-2) = |2(\sqrt{2}-2)+1| = |2\sqrt{2}-3|$$

با توجه به استدلال زیر متوجه می‌شویم حاصل $(2\sqrt{2}-3)$ مقداری منفی است.

$$2\sqrt{2}-3 = \sqrt{4 \times 2} - \sqrt{3^2} = \sqrt{8} - \sqrt{9} < 0$$

بنابراین داریم:

$$f(\sqrt{2}-2) = -(2\sqrt{2}-3) = 3-2\sqrt{2}$$

علوم و فنون ادبی

۲ ۷۶ ابیات سؤال متعلق به «وحشی بافقی» شاعر «قرن دهم» است.

۲ ۷۷ ابیات سؤال سروده «بیدل دهلوی» است که از ویژگی‌های

عمده شعرش، مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین، خیال‌انگیز و سرشار از ابهام و تخیل‌های رمزآمیز شاعرانه است.

۳ ۷۸ محتشم کاشانی این شعر معروف را در قالب «ترکیب‌بند»

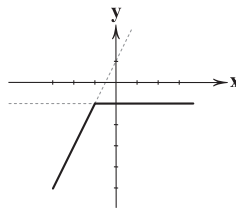
سروده است.

۴ ۷۹ «خلاق المعانی ثانی» لقب «کلیم کاشانی» است.

$$y = \begin{cases} x - (x+1) & x+1 \geq 0 \\ x - (-(x+1)) & x+1 < 0 \end{cases} \Rightarrow y = \begin{cases} -1 & x \geq -1 \\ 2x+1 & x < -1 \end{cases}$$

نمودار تابع $y = -1$ خطی افقی است که محور y ها را در نقطه‌ای با عرض از مبدأ (-1) قطع می‌کند. برای رسم نمودار $y = 2x + 1$ نیز از نقطه‌یابی کمک می‌گیریم:

$$y = 2x + 1 \quad \begin{array}{c|c} x & -2 & -3 \\ \hline y & -3 & -5 \end{array}$$

با توجه به نمودار رسم‌شده، عبارت گزینه (۳) نادرست است. زیرا همان طور که مشاهده می‌شود، نمودار در هیچ نقطه‌ای محور x ها را قطع نمی‌کند.

۱ ۶۹ اولاً توجه داشته باشید که $x \neq 0$ است زیرا به‌زای $x = 0$ ،

کسر $\frac{x}{|x|}$ تعریف نشده است. اکنون با توجه به تعریف قدرمطلق، معادله را در دو حالت بررسی می‌کنیم.

حالت اول: $(x > 0)$

$$\text{sign}(x) = -\frac{x}{x} \Rightarrow \text{sign}(x) = -1 \Rightarrow x < 0$$

نتیجه به دست آمده با شرط اولیه مغایرت دارد. بنابراین معادله در این حالت ریشه ندارد.

حالت دوم: $(x < 0)$

$$\text{sign}(x) = -\frac{x}{-x} \Rightarrow \text{sign}(x) = 1 \Rightarrow x > 0$$

نتیجه به دست آمده با شرط اولیه مغایرت دارد. بنابراین معادله در این حالت ریشه ندارد.

نتیجه‌گیری: معادله مورد نظر فاقد ریشه حقیقی می‌باشد.

۴ ۷۰ حاصل هر یک از قسمت‌ها را جداگانه تعیین می‌کنیم:

$$-1 < x < 0 \Rightarrow |x| = -x$$

$$-1 < x < 0 \Rightarrow 0 < x+1 < 1 \Rightarrow |x+1| = x+1$$

$$-1 < x < 0 \xrightarrow{\times(-1)} 0 < -x < 1 \xrightarrow{+1} 1 < 1-x < 2 \Rightarrow [1-x] = 1$$

اکنون حاصل عبارت را به دست می‌آوریم:

$$|x| + |x+1| + [1-x] = -x + x + 1 + 1 = 2$$

۴ ۷۱ با توجه به تعریف قدرمطلق ضابطه تابع را در دو حالت بررسی می‌کنیم.

اول: اگر $x \geq 0$ باشد، $|x| = x$ خواهد شد. در این حالت برای آن که $f(x)$ ضابطه تابع همانی باشد، باید $[x] = 1$ شود و در این صورت $1 \leq x < 2$ می‌باشد.

$$f(x) = [x] |x| = 1(x) = x \quad (1 \leq x < 2)$$

۸۰ | ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) نرگس استعاره از چشم

(۳) بهار استعاره از معشوق

(۴) لعل استعاره از لب

۸۱ | ۳ استعاره مصرّحه: لعل: لب

استعاره مکنیه: -

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) استعاره مصرّحه: ماه: یار / چرخ: آسمان

استعاره مکنیه: جان بخشی به چرخ و فلک

(۲) استعاره مصرّحه: سنبل: زلف

استعاره مکنیه: جان بخشی به زلف

(۴) استعاره مصرّحه: نرگس: چشم

استعاره مکنیه: جان بخشی به نرگس (چشم)

۸۲ | ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) گریبان عشق

(۳) دست فلک

(۴) خنده گل

۸۳ | ۲ تشخیص: -

استعاره مکنیه: تراویدن (چکیدن) بو

۸۴ | ۳ زنجیر: زلف / مه: رخ / یاقوت: لب / شکر: سخن [۴ مورد]

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) شکر: لب / بادام: چشم [۲ مورد]

(۲) سنبل: زلف [۱ مورد]

(۴) شمشاد: قد [۱ مورد]

۸۵ | ۴ تقطیع گزینه (۴):

د	ل	م	ز	د	ت	غ	م	دا	م	ن	ص	را	ب	گ	ر
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-
غ	م	ز	س	ر	ن	غ	م	گ	ر	د	ت	ز	م	ب	گ
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-
فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن

۸۶ | ۳ تقطیع بیت سؤال:

م	ک	ج	ه	ا	پ	ج	ه	ا	و	ا	پ	ج	ه	ا	و
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-
ف	خ	ر	ج	ه	ا	پ	ج	ه	ا	و	ا	پ	ج	ه	ا
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-
مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن

تقطیع گزینه (۳):

ج	م	ع	ث	د	پ	ن	ز	ه	ی	پ	ر	ش	ن	ش	و
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-
ر	ه	ث	د	پ	ن	ز	ه	ی	پ	ر	ش	ن	ش	و	و
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-
مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن

۸۷ | ۳ واژه‌های هم‌وزن با رکن «فاعلن»:

خ	س	ت	ام	ب	ا	د	ب
U	U	-	-	U	U	-	-
خسته‌ام	باده‌بان						

ب	ی	ک	سی	ش	ا	د	م
U	U	-	-	U	U	-	-
بی‌کسی	شادمان						

م	ی	ز	وم	آ	م	د	م
U	U	-	-	U	U	-	-
می‌روم	آمدم						

بررسی سایر واژه‌ها:

آ	ف	ت	ب	خ	ا	ط	ر	ا	ت
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U
آفتاب (فاعلن)	خاطر (فاعلن)								

ن	گ	ا	ه	ل	ب	ا	ل
U	U	-	-	U	U	-	-
نگاهی (فاعلن)	لیال (فاعلن)						

۸۸ | ۱ تقطیع گزینه (۱):

م	م	ر	غ	ک	پ	ب	س	ت	ام
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U
مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن

وزن سایر گزینه‌ها:

(۲) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن (۳) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

(۴) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

۸۹ | ۲ تقطیع بیت سؤال:

ش	ب	ت	ز	ه	ر	ث	ذ	ه	ن	ی	س	ت	تلخ
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U
مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن

۹۰ | ۱ تقطیع صورت کامل شده ابیات سؤال:

د	ن	س	ت	ب	ا	ش	ی	د	ل	ا	ز	ا	ن	ا	م	ه	ز	ب	ا	ن	ت	م	ی	ب	ر		
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-
مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن

۹۱ | ۲ تقطیع بیت سؤال:

ک	م	س	ک	ی	ذ	ر	ل	م	غ	ر	ب	م	
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U
مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	

۹۹ ۴ فارابی، فیلسوف بزرگ ایرانی که از خراسان به بغداد رفت و سپس در دمشق سکونت گزید، فلسفه مشایی را که تلفیقی از جهان بینی اسلام و فلسفه ارسطویی و نوافلاطونی بود، پایه گذاری کرد.

۱۰۰ ۴ شهر سلطانیه، پایتخت آخرین ایلخانان بود.

۱۰۱ ۱ الف) رودکی پدر شعر فارسی در زمان سامانیان می زیست و مورد حمایت دربار سامانی بود.

ب) روابط زیاریان با خلافت عباسی فراز و نشیب زیادی داشت. مرداوید با شکست سپاهیان خلیفه، شهرها و ولایات مختلف ایران را گرفت و عاملان خلیفه را از آن جا راند. مرداوید حتی خیال حمله به بغداد و نابودی خلافت عباسی را در سر می پروراند، اما پیش از اقدام به این کار، توسط غلامان شورشی خود کشته شد. جانشینان وی که قلمروشان به گرگان و طبرستان محدود شده بود، از بلند پروازی مرداوید دست کشیدند و نسبت به خلیفه بغداد اظهار اطاعت کردند.

ج) در عصر آل بویه، مراسم عزاداری امام حسین(ع) در عاشورا و جشن عید غدیر خم با شکوه و عظمت برگزار می شد.

۱۰۲ ۴ از عصر غزنوی بعضی کاخ ها و بناهای برج مانند که آرامگاه مشاهیر عصر خود بودند، باقی مانده که در خور توجه اند.

۱۰۳ ۳ در دوره نامسلمانی مغول و ایلخانان، بزرگان ایرانی برای مهار خشونت و رفتارهای خودسرانه فاتحان مغول، تلاش های بسیاری کردند. دیوان سالاران، فیلسوفان، شاعران، فقیهان و در رأس آنان کسانی چون خواجه نصیرالدین توسی، شمس الدین محمد جوینی و برادرش عطاملک جوینی کوشیدند تا مغول ها را با فرهنگ ایرانی و آداب کشورداری آشنا کنند و زمینه مسلمان شدن این قوم غالب را فراهم آورند.

۱۰۴ ۳ شهرها مانند دوران پیش از آن، از سه بخش کهندژ (ارگ)، شهرستان (شارستان) و شهر بیرونی (ریض) تشکیل می شد، با این تفاوت که شهر بیرونی در دوره سلجوقی بیش از ادوار پیشین گسترش یافت. این اتفاق به دلیل رشد تجارت و افزایش جمعیت شهرها رخ داد. همراه با این تحول، عناصر شهر اسلامی، مانند مسجد و بازار، به شهر بیرونی منتقل شدند و در کنار هم قرار گرفتند.

۱۰۵ ۲ در عصر سلجوقی دیوان وزارت که وزیر در رأس آن قرار داشت، به شکوه مندی بی نظیری رسید.

بررسی سایر گزینه ها:

۱) وزیر در منصب خود هیچ امنیتی نداشت و آنچه سبب تداوم کار وی می شد، اراده و خواست سلطان بود.
۳) اقدامات خواجه نظام الملک «منجر به» تقابل دو نیروی مخالف شد که در تاریخ ایران به نام تقابل اهل قلم (دیوان سالاران) و اهل شمشیر (نظامیان) معروف است.
۴) این گزینه مربوط به نظام دیوانی غزنویان است.

۹۲ ۲ تقطیع گزینه (۲):

جس	م	م	م	خا	ک	ک	خا	ک	ک	نی	خا	ک	م	را	پا	ک	ک	نی
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U
با	ز	م	را	نقیش	ک	نی	ما	ه	ع	ذا	ری	ص	ن	ما				
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U
مفتعلن					مفتعلن				مفتعلن									مفتعلن

بررسی سایر گزینه ها:

۱) U--UU--U--UU--(مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن)
۳) U--UU--U--UU--(فعلاتن فاعلاتن // فعلاتن فاعلاتن)
۴) U--UU--U--UU--(فعلول فاعلول // فعلول فاعلول)

۹۳ ۳ تقطیع گزینه (۳):

ع	ج	بز	عق	ل	ک	سا	نی	ک	م	را	پنبد	د	هند
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U
ب	ز	ای	خا	ج	ک	عا	شق	ن	ب	ود	پنبد	پ	ذیر
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U
فعلاتن					فعلاتن				فعلاتن			فعلن	

وزن سایر گزینه ها:

۱) U--UU--U--UU--(مفتعلن مفتعلن فاعلن)
۲) U--UU--U--UU--(فعلول فاعلول // فعلول فاعلول)
۴) U--UU--U--UU--(مستعلن مستعلن مستعلن مستعلن)

۹۴ ۲ مفهوم گزینه (۲): گله از بی وفایی معشوق و تأکید بر پایداری عاشق در راه عشق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه ها: بی تعلقی نسبت به جهان مادی

۹۵ ۳ مفهوم گزینه (۳): بسنده کردن به کمترین بهره از معشوق

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه ها: بار امانت الهی

تاریخ

۹۶ ۱ پس از مسلمان شدن مغول ها، هر چند که نظام مالیاتی تا حدودی اصلاح شد اما بخشی از بی نظمی ها همچنان ادامه یافت. پس از آن، بار دیگر اخذ خراج از کشاورزان مورد توجه بیشتری قرار گرفت و سه گونه مالیات کشاورزی، مالیات بازرگانی و مالیات دامی تا پایان عهد تیموریان تداوم یافت.

۹۷ ۲ بخش عمده ای از اصلاحات غازان خان، از جمله اصلاح قوانین مالیاتی، بازسازی قنات ها و شبکه های آبیاری و اصلاح نظام زمین داری، به منظور پیشرفت و رونق فعالیت های بخش کشاورزی انجام گرفت.

۹۸ ۲ حکومت ایلخانی یا ایلخانان به حکومتی گفته می شود که پس از تسلط مغولان بر ایران به دست هولاکوخان نوه چنگیزخان تشکیل شد. او در زمان فرمانروایی برادرش منگوقاآن، به منظور نظم بخشیدن به قلمرو متصرفی مغول و گسترش فتوحات در غرب آسیا، به ایران لشکرکشی کرد (۶۵۰ ق). هولاکو، نخست قدرت اسماعیلیان را با گشودن قلعه های مستحکم آنان از بین برد. او سپس با تسخیر بغداد و کشتن خلیفه عباسی، به حکومت خاندان بنی عباس پایان داد (۶۵۶ ق). مغولان پس از فتح بغداد، به شام یورش بردند.

جغرافیا

۱۰۶ ۴ موز، قهوه، آناناس و نیشکر، جزء محصولات پلاتیشن هستند.

۱۰۷ ۱ ژاپن از مهم‌ترین نواحی صنعتی شرق، جنوب و جنوب شرقی آسیا است.

۱۰۸ ۴ این صنایع به طور عمده با میکروالکترونیک‌ها و ریزپردازنده‌ها سروکار دارند. ← ص

ب) پیشرفت آن‌ها بر مبنای نوآوری و رقابت است. ← ص
ج) این صنایع، با فعالیت‌های اقتصادی نوع چهارم ارتباط نزدیکی دارند. ← ص
د) امروزه کشورها سعی می‌کنند با ایجاد پارک‌های علمی و فناوری، صنایع نو را گسترش دهند. ← ص

۱۰۹ ۳ شرکت‌های چندملیتی نقش مهمی در تجارت جهانی دارند.

۱۱۰ ۲ شاخص توسعه انسانی، سه عامل درآمد و رفاه، امید به زندگی، سواد و آموزش را دربر می‌گیرد.

۱۱۱ ۴ بررسی عبارت‌هاک نادرست:
ب) شبکه راه‌های به هم پیوسته جاده ابریشم که تا قرن ۱۵ میلادی شکل گرفت، بزرگ‌ترین شبکه دادوستد جهانی بود.

د) از قرن ۱۸ میلادی، با وقوع انقلاب صنعتی، استعمارگری اروپایی‌ها در جهان گسترش یافت.

۱۱۲ ۴ نیمه پیرامون: چین - کره جنوبی - سنگاپور
پیرامون: افغانستان - مراکش - نامیبیا - پرو - بنگلادش - نیکاراگوئه
مرکز: ژاپن - استرالیا - آمریکای شمالی - اروپای غربی

۱۱۳ ۲ کشتی‌های فله‌بر برای حمل غلات، زغال، سنگ آهن، سیمان و ... هستند.

۱۱۴ ۱ اگر ارزش صادرات یک کشور بیشتر از واردات آن باشد، موازنه تجاری مثبت است و آن کشور می‌تواند از راه سودی که به دست می‌آورد، استانداردهای زندگی و رفاه را در کشور خود بهبود بخشد.

۱۱۵ ۱ اتحادیه نفتا در آمریکای شمالی و مرکزی قرار دارد.

جامعه‌شناسی

۱۱۶ ۲ لیبرالیسم قرون هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم اولیه می‌نامند.

۱۱۷ ۳ نخستین چالش که چالش فقر و غناست، در کشورهای غربی شکل گرفت.

در انگلستان که در انقلاب صنعتی پیشگام بود، وضعیت نوانخانه‌ها به گونه‌ای بود که فقیران ساکن در آن‌جا، مرگ را بر زندگی ترجیح می‌دادند.

جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند.

لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی و به ویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد.

۱۱۸ ۴ رویکرد مارکس نسبت به عالم، رویکردی سکولار بود و در

چارچوب همان بنیان‌های فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعه خود می‌پرداخت. لیبرالیسم اولیه بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت و روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را در هم ریخت.

لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی و به ویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت.

جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند.

۱۱۹ ۲ از تقابل کشورهای غنی و فقیر به تقابل شمال و جنوب یاد می‌کنند. مفاهیم شمال و جنوب، عمدتاً بعد از جنگ جهانی دوم به کار گرفته شد زیرا برخی اندیشمندان معتقد بودند که چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب نیست، بلکه چالش اصلی بین کشورهای غنی و فقیر است.

۱۲۰ ۳ اگوست کنت، جامعه‌شناس فرانسوی، معتقد بود که فاتحان در گذشته تاریخ، با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند، ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. به همین دلیل، بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از زندگی بشر رخت برمی‌بندد و از دیدگاه او، جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، امری ذاتی نیست بلکه امری عارضی و تحمیلی است.

۱۲۱ ۱ در جنگ جهانی اول (نه جنگ جهانی دوم)، برای نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی و در جنگ جهانی دوم، برای اولین بار از بمب اتم استفاده شد.

طرف‌های درگیر در این دو جنگ، در قالب اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی، رفتار خود را توجیه می‌کردند. بر این اساس، این دو جنگ، ریشه در فرهنگ غرب داشتند.

۱۲۲ ۴ چالش فقر و غنا، چالشی همیشگی است و آسیب‌های مربوط به آن، همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است.

بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.

در تاریخ اقتصاد سرمایه‌داری غرب، بحران‌های اقتصادی به طور متناوب و با شدت و ضعف‌های متفاوت پدید آمده‌اند.

جنیش وال استریت، با بحران اقتصادی ۲۰۰۸ میلادی ارتباط دارد.

بحران اقتصادی سال‌های اخیر در اروپا و آمریکا از سال ۲۰۰۸ شروع شده است و با وجود تلاش‌هایی که برای مهار آن می‌شود، هم‌چنان ادامه دارد.

۱۲۳ ۲ برخی از متفکران، بحران‌های زیست‌محیطی را مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم دانسته‌اند.

شهرهای صنعتی، اولین مراکزی بودند که با آلودگی‌های زیست‌محیطی مواجه شدند.

امروزه بحران‌های زیست‌محیطی به منطقه خاصی محدود نمی‌شوند و همه محیط طبیعی زندگی انسان، آب، خاک و هوا را فراگرفته‌اند.

چالش فقر و غنا چالشی همیشگی است ولی بحران اقتصادی، اغلب دوره‌ای و مقطعی است.

۱۲۴ ۳ بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا، هر دو هویت اقتصادی

دارند ولی از جهاتی با یکدیگر متفاوت اند.

چالش فقر و غنا، چالشی همیشگی است ولی بحران اقتصادی، اغلب دوره‌ای و مقطعی است. همچنین آسیب‌های مربوط به فقر و غنا، همواره متوجه قشرهای ضعیف و فقیر جامعه است ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی، تمامی جامعه را دربر می‌گیرد.

۱۲۵ ۱ بحران زیست‌محیطی، ابتدا در حوزه رابطه انسان با طبیعت

قرار داشت، ولی به تدریج به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر نیز سرایت کرد و به آسیب‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی منجر شد.

فرهنگ مدرن، طبیعت را ماده خام و بی‌جان می‌داند که انسان اجازه هرگونه تصرفی را در آن دارد. در این فرهنگ، انسان بر این گمان است که با تسخیر طبیعت و تصرف آن، می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند. انسان مدرن به دلیل نگاه دنیوی، نگاه دینی و معنوی به طبیعت را کودکانه می‌پندارد و تصرف در طبیعت را تنها با فنون و روش‌های تجربی انجام می‌دهد.

فلسفه

۱۲۶ ۲ با استفاده از شناخت حسی می‌توانیم امور محسوس و طبیعی

(مادی) را شناسایی کنیم.

با استفاده از حس می‌توانیم تمایز و تفاوت میان اشیا را درک کنیم و مثلاً تفاوت میان یک لیوان آب و یک ظرف غذا را بفهمیم و با کمک عقل از آن استفاده کنیم. (استفاده از این تفاوت‌ها به کمک عقل است.) گاهی در فرآیند شناخت حسی خطا رخ می‌دهد.

۱۲۷ ۲ عقل قادر است بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با

تفکر و چینش استدلال به حقایق برسد و دانش‌هایی را پایه‌گذاری کند. به این قبیل دانش‌ها «شناخت عقلی» می‌گویند. بسیاری از دانستنی‌های ریاضی از این قبیل هستند.

۱۲۸ ۳ موارد مطرح‌شده در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) مربوط به ابزار

عقل است، اما گزینه (۳) به شناخت حسی اشاره دارد.

باید توجه داشت که شناختی که به واسطه ابزار عقل صورت می‌گیرد، سه نوع است: الف) شناخت تجربی (در گزینه (۲) به آن اشاره شده است.)

ب) درون‌نگری (در گزینه (۴) به آن اشاره شده است.)

ج) شناخت عقلی (در گزینه (۱) به آن اشاره شده است.)

۱۲۹ ۱ معرفت شهودی یک معرفت بی‌واسطه است؛ یعنی بدون

استفاده از تجربه و آزمایش و بدون استدلال عقلی در قلب تجلی می‌کند.

۱۳۰ ۴ بیت صورت سؤال به شناخت شهودی اشاره دارد.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) قلب یا دل، یکی از ابزارهای معرفت در انسان است و شناختی که به واسطه آن صورت می‌گیرد، شناخت شهودی نام دارد.

(۲) برای دریافت معرفت شهودی، سیر و سلوک و تهذیب نفس ضروری است.

(۳) شناخت شهودی به شکل تدریجی و گام‌به‌گام به دست می‌آید.

(۴) مشاهده موجوداتی مثل فرشتگان از راه چشم ممکن نیست و عارف چنین اموری را با قلب خود درمی‌یابد.

۱۳۱ ۲ ما با تأمل و تدبر در قرآن و به میزان توانایی و همت خود

می‌توانیم از بسیاری حقایق (نه همه حقایق) آگاه شویم.

۱۳۲ ۳ اولین دوره معرفت‌شناسی، دوره یونان باستان است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) در دوره یونان باستان، معرفت‌شناسی به صورت مستقل مطرح نبود.

(۲) مسئله شناخت و میزان انطباق آن با واقعیت مورد توجه دانشمندان پیش از سقراط بود.

(۳) بیشتر دانشمندان یونان باستان، به شناخت حسی بیشتر از عقل اهمیت می‌دادند اما برخی اندیشمندان مانند هراکلیتوس به عقل نیز اهمیت می‌دادند.

(۴) این دوره محدود به زمان سقراط نیست و متفکران پیش از او را نیز شامل می‌شود.

۱۳۳ ۲ پارمنیدس معتقد بود شناخت حسی به دلیل خطاهایی که گاه

(نه همواره) در حواس رخ می‌دهد، اعتبار ندارد و نمی‌توان به آن تکیه کرد.

استدلال او به شکل زیر بازنویسی می‌شود:

مقدمه اول: حرکت با حواس درک می‌شود. (بدیهی است که تکان خوردن اشیا و موجودات، از طریق حواس پنجگانه درک می‌شود.)

مقدمه دوم: حواس به دلیل خطا پذیر بودن، قابل اعتماد نیستند و بی‌اعتبار تلقی می‌شوند.

نتیجه: حرکت وجود ندارد و همه اشیا در ثبات و پایداری هستند.

۱۳۴ ۱ عبارت موجود در گزینه (۱)، نتیجه استدلال سوفسطائیان است،

نه مقدمه استدلال آنان. استدلال سوفسطائیان می‌تواند به شکل زیر بازنویسی شود:

مقدمه اول: تنها ابزار شناخت انسان حس است.

مقدمه دوم: حس انسان خطا می‌کند.

مقدمه سوم: حواس انسان‌ها با یکدیگر فرق می‌کند. (هوای امروز از نظر شخصی گرم و از نظر شخصی سرد است)

نتیجه: شناخت ممکن نیست یا به عبارت دیگر اگر چیزی حس می‌کنیم، بدان معنا نیست که حس ما از یک واقعیت بیرونی خبر می‌دهد. (فقط حس کردیم، نه درک!)

۱۳۵ ۴ ارسطو هیچ‌گونه دیدگاه و اعتقادی پیرامون شناخت قلبی

ندارد. (نه این‌که اعتقاد محکمی نداشته باشد.)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این دو فیلسوف شناخت عقلی را مطمئن‌تر از شناخت حسی می‌دانستند.

(۲) این دو فیلسوف به حس نیز توجه می‌کردند و آن را از ابزارهای معتبر کسب شناخت می‌دانستند.

(۳) ارسطو در فلسفه‌اش دیدگاه آن‌جهانی ندارد، اما افلاطون از اموری مانند عالم مثل سخن می‌گوید.

۱۳۶ ۱ ملاصدرا به نحو مطلوبی از معرفت شهودی در کنار معرفت

عقلی استفاده کرد و توانست دستگاه منسجم فلسفی تأسیس کند که در عین حال که هویت فلسفی دارد، بر استدلال و منطق استوار است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) راه شیخ اشراق پای معرفت شهودی را به فلسفه باز کرده بود و ملاصدرا راه او را ادامه داد و تکمیل کرد.

(۳) فیلسوفان مسلمان (فارابی، ابن‌سینا، سهروردی، ملاصدرا و ...) همه راه‌های کسب معرفت را قبول داشتند و این‌گونه نبود که مثلاً فارابی شهود را قبول نداشته باشد، بلکه میزان توجه هر یک از فیلسوفان، به این راه‌های کسب معرفت، متفاوت بود.

۱۴۲ ۳ اطاعت کورکورانه در انتخاب رشته تحصیلی صرفاً به دلیل

انتخاب دوست ← سبک تصمیم‌گیری وابسته

به تأخیر انداختن و دست دست کردن برای رعایت رژیم غذایی ← سبک
تصمیم‌گیری اجتنابی

۱۴۳ ۴ در مثال اول، نگین یک مسئله بزرگ (یعنی رسیدن به روزی ۷

ساعت تمرین) را به چندین مسئله کوچک (روزی ۱ ساعت تمرین اضافه)
تقسیم نموده است. (روش خرد کردن)

در مثال دوم، پزشک با تغییر وضعیت مکانی اولیه و رسیدن به وضعیت مکانی
فعلی، مسئله را روشن‌تر کرده است و تفاوت بین وضعیت موجود (دور بودن از
بیمار و عدم تشخیص بیماری) و وضعیت مطلوب (معاینه از نزدیک و تشخیص
بیماری) را کم‌تر نموده است. (روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت
مطلوب)

۱۴۴ ۳ هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۴) تصمیم‌گیری‌های گروهی هستند.

انتخاب شغل، ممکن است با مشورت دیگران انجام گیرد، اما در نهایت
تصمیمی فردی است.

۱۴۵ ۴ مرحله سوم حل مسئله ← ارزیابی راه‌حل

مرحله ششم تصمیم‌گیری ← تعهد و پایبندی به اجرای اولویت مورد نظر

مرحله پنجم حل مسئله ← انتخاب راه‌حل‌های جایگزین

مرحله چهارم تصمیم‌گیری ← ارزیابی پیامدهای هر انتخاب

۱۴۶ ۲ ساده و پیچیده ← تعداد اولویت‌ها

مهم و معمولی ← اهمیت تصمیم

۱۴۷ ۴ در جریان حل مسئله، هر چه جدی‌تر باشیم، احتمال انتخاب

راه‌حل بهتر، بیشتر است که این موضوع به تحت کنترل بودن مسئله اشاره دارد.
در جریان حل مسئله باید موقعیت فعلی یا مبدأ مشخص شود که به این
منظور، علی‌الدانش اولیة خود را در زبان انگلیسی مشخص کرده است.

۱۴۸ ۱ سبک تصمیم‌گیری تکانشی معمولاً با پشیمانی همراه است.

ملاک تصمیم‌گیری احساسی، عواطف و هیجانات زودگذر است.

۱۴۹ ۳ در هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۴) افراد با وجود خطر، مسیر خود

را به دلیل پرداخت هزینه قبلی ادامه می‌دهند، اما در گزینه (۳) به دلیل
آسیب‌دیدگی و جلوگیری از آسیب بیشتر، فرد با وجود تمرین فراوان از
مسابقه انصراف می‌دهد.

۱۵۰ ۴ انتخاب کت و شلوار از بین سه انتخاب موجود ← شناسایی

تعداد انتخاب‌ها ← مرحله دوم

ابراز خرسندی از خرید کت و شلوار ← بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت
مورد نظر ← مرحله هفتم

متناسب بودن کت و شلوارهای مورد نظر با اندام خود ← ارزیابی پیامدهای هر
انتخاب یا اولویت ← مرحله چهارم

۱۳۷ ۴ تجربه‌گرایان، برای شناخت کل امور، حس و تجربه را کافی

می‌دانستند و اصلاً برای انسان امور نامحسوسی قائل نبودند، اما دکارت، برای
انسان بُعد نامحسوسی نیز قائل بود که در ذات عقل او وجود دارد و برای درک آن
نمی‌توان از حس و تجربه کمک گرفت بلکه باید از کمک عقل استفاده کرد. در
واقع دکارت حس و تجربه را نفی نمی‌کند، بلکه این دو را برای شناخت برخی
امور همانند بعد نامحسوس انسان، کافی نمی‌داند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دکارت نه تنها مخالف با تجربه و علم تجربی نبود، بلکه خود باعث پیشرفت
علم شد، به خصوص که یک ریاضی‌دان بزرگ هم بود.

(۲) دکارت معتقد بود عقل انسان به طور ذاتی معرفت‌هایی دارد که از تجربه به
دست نیامده‌اند؛ مثل وجود خدا، نفس، روح و ...

(۳) دکارت اعتقاد داشت انسان برای درک امور نامحسوسی که به طور ذاتی در
عقل وجود دارد، نیازی به حس و تجربه ندارد.

۱۳۸ ۴ از نظر کانت قوه ادراکی انسان، مفاهیمی مثل زمان، مکان و

علیت را نزد خود دارد و آن‌ها را از راه حس و تجربه نمی‌تواند به دست آورد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) کانت و فرانسیس بیکن حس و تجربه را در مسیر کسب شناخت معتبر می‌دانستند.

(۲) فرانسیس بیکن و سایر تجربه‌گرایان، حس و تجربه را شناخت حقیقی و آن را
برای کسب معرفت کافی می‌دانستند، اما از نظر کانت باید از عقل نیز کمک گرفت.

(۳) بیکن به اعتبار عقل اعتقادی ندارد و نمی‌تواند مانند کانت آن را در کنار تجربه
معتبر بداند.

۱۳۹ ۳ جدال بین عقل‌گرایان و تجربه‌گرایان در نهایت با پیروزی

تجربه‌گرایی همراه شد و پوزیتیویسم یا اثبات‌گرایی (تجربه‌گرایی مطلق) بروز کرد.
براساس این دیدگاه تنها راه رسیدن به شناخت و معرفت، حس و تجربه است و
آن دسته از اموری که از طریق تجربه به دست نمی‌آیند (مثل روح، اختیار و ...)،
کاملاً بی‌معنا هستند.

۱۴۰ ۲ مکتب پراگماتیسم (مصلحت عملی) اعتقاد دارد ما باید به

دنبال باورهای مفیدی باشیم که در عمل به کار ما بیاید و سودمند باشد. (مثلاً
آگاهی به داغ بودن آب، زمانی به درد ما می‌خورد که از دست زدن به آن امتناع
کنیم و در نتیجه دچار سوختگی نشویم و برای ما سودمند باشد).
بیت صورت سؤال نیز به عمل‌گرایی اشاره دارد.

روانشناسی

۱۴۱ ۴ در تصمیم‌گیری به موضوع انتخاب‌ها توجه می‌شود.

در حل مسئله، حل‌کنندگان مسئله باید راه‌حل‌های مسئله مورد نظر را
خودشان بازآفرینی کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) حل مسئله - تصمیم‌گیری

(۲) تصمیم‌گیری - تصمیم‌گیری

(۳) حل مسئله - تصمیم‌گیری